

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย
ของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

Knowledge and Practice on Municipal Waste Management
of Food Shop Owners in Pravet, Bangkok

โดย

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์

คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยอุตสาหกรรม
งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากวิทยาลัยอุตสาหกรรม

ปี พ.ศ.2548

Executive Summary

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบว่าผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับใด และศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในเขตประเวศ จำนวนทั้งสิ้น 153 ราย ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศมีความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน
2. ผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศจะมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมาก หรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร จำนวนประเภทของอาหารที่จำหน่าย และความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร *

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ **

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบกิจการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในเขตประเวศ จำนวนทั้งสิ้น 153 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ t-test F-test (ANOVA) และ Chi-Square test ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 54.1 รองลงมาคือ ระดับมาก ร้อยละ 24.3 ส่วนการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.3 รองลงมาคือ ระดับน้อย ร้อยละ 19.8

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า ปัจจัยทางประชากรของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ไม่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) สำหรับปัจจัยนอกองค์ประกอบทางประชากรที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) ได้แก่ จำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร จำนวนประเภทอาหารที่จำหน่าย นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

---

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากวิทยาลัยดุสิตธานี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์
วิทยาลัยดุสิตธานี

Knowledge and Practice on Municipal Waste Management of Food Shop Owners in Pravet, Bangkok *

Chatchapon Songsoonthornwong **

Abstract

This research aims at studying the level of knowledge and practice on waste management of food shop owners as well as investigating the factors which influenced the practice on waste management. 153 food shop owners in Pravet district area were the sample group of this study. In order to collect data, questionnaire was used, and analyzed with SPSS/PC⁺. Descriptive statistics such as frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation were employed to analyze the basic biosocial data of the respondents. Moreover, Inferential Statistics such as t-test, F-test (ANOVA) and Chi-square test were also used to test the hypothesis on factors affecting the practice on waste management.

The findings showed that 54.1 percent of the respondents had knowledge on waste management at the average level, followed by 24.3 percent of the respondents at the high level. 61.3 percent of the respondents were found to have the average level of practice on waste management, followed by 19.8 percent of the respondents at the low level.

The findings from factor analysis on the practice on waste management demonstrated that socio-economic and demographic factor of food shop owners did not have an effect on the practice on waste management at the statistically significant level ($p>0.05$). However, the external factors of socio-economic and demographic which had an effect on the practice on waste management at the statistically significant level ($p<0.05$) were the number of years in food shop business and the types of food provided. Furthermore, it was found that the knowledge on waste management related to the practice on waste management of the food shop owners at the statistically significant level ($p<0.05$).

---

* This study was supported by Dusit Thani College.

** Assistant Professor of Science and Mathematics Department, Faculty of Science and Art,
Dusit Thani College.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณวิทยาลัยดุสิตธานีที่ให้ความสำคัญกับงานวิจัย ด้วยการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ ขอบพระคุณ คุณเบญจวรรณ ภักดีใจ นักประชาสัมพันธ์ 6 และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตประเวศ ที่สนับสนุนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเขตประเวศ และรายชื่อของร้านอาหารในเขตฯ

ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สถิตย์ นิยมญาติ หัวหน้าแผนกวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขรายงานวิจัย ขอบพระคุณอาจารย์ปัทมา คงทอง หัวหน้าแผนกวัดผล ที่ให้กรุณาช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอบพระคุณอาจารย์ปัทมาภรณ์ อุปโยคิน อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียน และให้คำแนะนำต่าง ๆ มาโดยตลอด ขอบพระคุณอาจารย์ศักดา กาญจนวนาวลัย อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเขียน การสืบค้นข้อมูล และตรวจแก้ไขเอกสารจนสำเร็จเป็นรูปเล่ม ขอบพระคุณบิดา มารดาผู้เป็นที่รักที่ให้ข้อคิด และเป็นกำลังใจในการทำงานแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์

มีนาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	I
Executive Summary	II
บทคัดย่อ	III
Abstract	IV
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	VII
สารบัญภาพ	IX
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัยและกรอบแนวคิด	2
1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	3
1.6 สมมติฐานในการวิจัย	4
1.7 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเรื่องความรู้	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ	9
2.3 ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย	10
2.4 แนวคิดเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย	16
2.5 แนวคิดเรื่องเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย	18
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับเขตประเวศ	22

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.3	ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	28
3.4	เกณฑ์การให้คะแนน	28
3.5	การหาความเชื่อมั่น	29
3.6	การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล	30
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1	ส่วนการวิเคราะห์เชิงพรรณนา	31
4.2	ผลการวัดระดับความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย	39
4.3	การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย	45
4.4	ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย	52
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1	สรุปผลการวิจัย	54
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	55
5.3	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	59

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ก แบบสอบถามผู้ประกอบการร้านอาหารกับการจัดการขยะมูลฝอย
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
ภาคผนวก ค รายชื่อสถานประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	31
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	32
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	32
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้	33
4.5	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ	33
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ	34
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการได้รับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง	34
4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร	35
4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเคยและไม่เคยได้รับป้าย ร้านอาหารมาตรฐาน	35
4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของร้านอาหาร	36
4.11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของอาหารที่จำหน่าย	36
4.12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน	36
4.13	แสดงปริมาณขยะมูลฝอย/ร้าน/วัน	37
4.14	แสดงจำนวนและร้อยละของวัสดุที่ใช้ใส่เศษอาหาร	37
4.15	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีการคัดแยกประเภทขยะ	38
4.16	แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทขยะที่มีการแยกก่อนทิ้ง	38
4.17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการกำจัดขยะพวกเศษอาหาร	39
4.18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกและตอบผิดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	39
4.19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ขยะมูลฝอย	41
4.20	แสดงจำนวนและร้อยละการตอบผิดเป็นรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่ม ระดับความรู้ต่ำ	42
4.21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อของการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการ ขยะมูลฝอย	43
4.22	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการ ขยะมูลฝอย	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)	45
4.24	แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างอายุกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test	45
4.25	แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test	46
4.26	แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างรายได้กับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test	46
4.27	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)	47
4.28	แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหารกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test	47
4.29	แสดงค่า Post Hoc Tests เกี่ยวกับจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร	48
4.30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐานของกรมอนามัยกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)	49
4.31	แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างขนาดของร้านกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test	49
4.32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประเภทของอาหารที่จำหน่ายกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)	50
4.33	แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างระยะเวลาเปิดให้บริการในแต่ละวันกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test	50
4.34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการคัดแยกและไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้งกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)	51
4.35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square test)	51

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
2	สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์	10
3	แผนที่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของชุมชนเมือง เนื่องจากเมืองเป็นศูนย์รวมความเจริญและมีอัตราการบริโภคของประชากรสูง ร้านอาหารเป็นแหล่งกำเนิดของขยะมูลฝอยในเมืองที่สำคัญแหล่งหนึ่ง ซึ่งขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นพวกขยะเปียก (Garbage) เช่น เศษอาหาร ขยะเหล่านี้ประกอบไปด้วยอินทรีย์วัตถุที่ย่อยสลายได้ง่าย ถ้าถูกปล่อยไว้นานเกินไปจะทำให้เกิดการเน่าเสียและส่งกลิ่นเหม็นน่ารังเกียจก่อให้เกิดความรำคาญ เป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคต่าง ๆ เป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์วางไข่ พักตัวอ่อนหรือเจริญเติบโตของพาหะนำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู และถ้ามีสุนัขเข้าไปคุ้ยเขี่ยหาเศษอาหาร ก็จะทำให้เกิดความสกปรก เกิดการระบาดของโรค เป็นปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมติดตามมา

นอกจากนี้ขยะมูลฝอยยังทำลายทัศนียภาพของเมือง ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของเชื้อโรคลงสู่ดินและแพร่กระจายสู่แหล่งน้ำธรรมชาติจนเกิดเป็นมลพิษทางน้ำ จากการศึกษาของธงชัย พรรณสวัสดิ์ (2529) พบว่าขยะมูลฝอยเปียก พวกเศษอาหาร เศษผัก และส่วนที่สามารถเน่าและย่อยสลายได้ ถ้าถูกทิ้งลงแหล่งน้ำ 1 กรัม จะก่อให้เกิดความสกปรกในรูปของ BOD สูงถึง 0.06 กรัม

เขตประเวศเป็นเขตที่มีการเจริญเติบโตทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านสาธารณูปโภคเป็นอย่างมาก ในพื้นที่เขตประเวศมีอาคารขนาดใหญ่ ศูนย์การค้า และโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง มีการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะชุมชนชนบทและพื้นที่เกษตรกรรมไปเป็นพื้นที่พักอาศัยรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศรายงานว่าเขตประเวศมีพื้นที่ทั้งหมด 52.49 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 139,116 คน 50,781 ครัวเรือน 33 ชุมชน (ข้อมูล ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2547) โดยสำนักงานเขตประเวศจะรับผิดชอบการกำจัดมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากบ้านพักอาศัย ตลาด ร้านอาหาร ศูนย์การค้า อาคารพาณิชย์ โรงแรม สถานศึกษา หน่วยงานราชการ และอื่น ๆ ซึ่งมีขยะมูลฝอยที่ต้องจัดเก็บปริมาณมาก ปัญหาที่น่าเป็นห่วงก็คือหากไม่สามารถเก็บขนขยะมูลฝอยนำไปกำจัดได้หมด กองขยะจะกลายเป็นแหล่งแพร่กระจายของพาหะนำโรคต่าง ๆ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อสังคมและสภาพแวดล้อมของชุมชน

สำหรับการเก็บขนขยะมูลฝอยในเขตประเวศนั้น จากการรายงานของกองวิชาการและวางแผน สำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร ระบุว่า ปี พ.ศ.2544 เขตประเวศมีการเก็บขนขยะมูลฝอยจำนวน 75,835.55 ตัน คิดเป็นน้ำหนักเฉลี่ย 207.77 ตัน/วัน ปี พ.ศ.2545 เก็บขนขยะมูลฝอยจำนวน 80,189.62 ตัน คิดเป็นน้ำหนักเฉลี่ย 219.70 ตัน/วัน จะเห็นว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องจัดเก็บมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปี ซึ่งขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นพวกเศษอาหาร เป็นขยะที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาดรับซื้อของเก่าเหมือนกับขยะชนิดอื่น ๆ จึงทำให้ขยะพวกเศษอาหารมีการตกค้างและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมา

ดังนั้นการศึกษาถึงความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ จึงมีความสำคัญและเป็นแนวทางหนึ่งในการประกอบการวางแผน และหามาตรการในการควบคุมผลกระทบด้านขยะมูลฝอยจากการประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศที่มีต่อสิ่งแวดล้อมได้ในระยะยาว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ
2. เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตประเวศ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ
2. ทราบความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากร้านอาหาร
3. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากร้านอาหาร
4. สามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนดำเนินงานหรือมาตรการเพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากร้านอาหารประสบความสำเร็จ

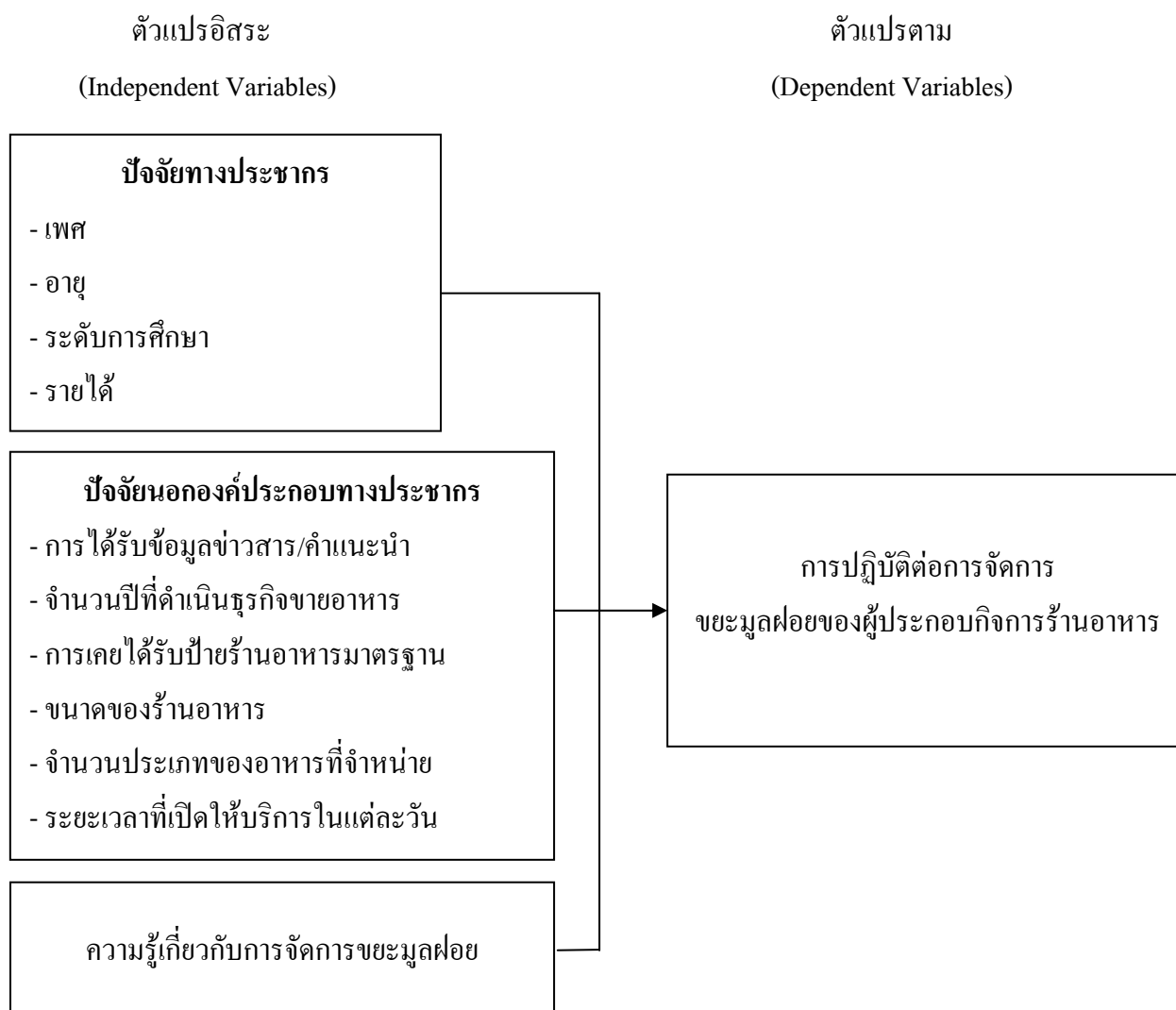
1.4 ขอบเขตของการวิจัยและกรอบแนวคิด

1. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะร้านอาหารที่ตั้งอยู่ในแขวงประเวศ แขวงหนองบอน แขวงดอกไม้ เขตประเวศ ที่ขออนุญาตดำเนินกิจการจำหน่ายอาหารจากสำนักงานเขตประเวศ และเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์และสอบถามผู้ประกอบกิจการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหาร

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยทางประชากรของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้
- 2) ปัจจัยนอกองค์ประกอบทางประชากร ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ จำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร การเคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ขนาดของร้านอาหาร จำนวนประเภทของอาหารที่จำหน่าย ระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน
- 3) ปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย

1.6 สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

1. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
2. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
3. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
4. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
5. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
6. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหารต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
7. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐานมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
8. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่ขนาดของร้านอาหารแตกต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
9. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารชนิดเดียวกับจำหน่ายอาหารตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
10. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระยะเวลาเปิดให้บริการในแต่ละวันต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
11. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีการคัดแยกและไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน
12. ความรู้ของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย

1.7 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. **ร้านอาหาร** หมายถึง อาคารที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันทีไม่ว่าจะบริโภค ณ ที่นั้นหรือนำไปบริโภคที่อื่น

2. **ความรู้ของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร** หมายถึง ประสบการณ์ต่าง ๆ และการศึกษาที่ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารได้รับ เป็นผลให้สามารถแสดงออกได้ในลักษณะของความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

3. **การปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร** หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้และเจตคติ โดยการแสดงออกเป็นการกระทำ ในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย

4. การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ การลดปริมาณ การคัดแยก การเก็บ รวบรวม การขนย้าย การกำจัด การนำกลับมาใช้ประโยชน์ ตลอดจนกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย

5. การได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการร้านอาหารได้ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทั้งจากเอกสารเผยแพร่ ป้ายโฆษณา สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ หรือการเคยได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

6. การได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน หมายถึง การที่ผู้ประกอบการร้านอาหารเคยได้รับป้ายมาตรฐาน “ร้านอาหารสะอาด รสชาติอร่อย” จากกรมอนามัย

7. ร้านอาหารขนาดเล็ก หมายถึง ร้านอาหารที่มีขนาด 1 คูหา หรือมีพื้นที่ไม่เกิน 100 ตารางเมตร

8. ร้านอาหารขนาดกลาง หมายถึง ร้านอาหารที่มีขนาด 2 คูหา หรือมีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร

9. ร้านอาหารขนาดใหญ่ หมายถึง ร้านอาหารที่มีขนาด 3 คูหาขึ้นไป หรือมีพื้นที่มากกว่า 200 ตารางเมตร

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตประเวศ กรุงเทพมหานครนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเรื่องความรู้
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ
3. ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย
4. แนวคิดเรื่องจัดการขยะมูลฝอย
5. แนวคิดเรื่องเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. ข้อมูลเกี่ยวกับเขตประเวศ

2.1 แนวคิดเรื่องความรู้

2.1.1 ความหมายของความรู้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่ตั้งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ; ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์; สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ; องค์กรวิชาในแต่ละสาขา

พจนานุกรมทางการศึกษาของกู๊ด (Good, 1973 อ้างถึงใน อรพินทร์ มาลากิจ, 2542) ให้ความหมายของ “ความรู้” ว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมสะสมไว้

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (Webster's Dictionary, 1985 อ้างถึงใน ปรีชา สุสันต์, 2542) ได้ให้คำจำกัดความของ ความรู้ ว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้า หรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

อรวรรณ เข็นใจ (2535) ได้สรุปความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับ รวมทั้งความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของหรือบุคคลซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ การค้นคว้า หรือการรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา ซึ่งมนุษย์มีการเก็บรวบรวมสะสมไว้

ไพศาล หวังพานิช (2526) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าหมายถึง บรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราว การกระทำ อันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไป

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง การรู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ของสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งเป็นความจำเป็นที่มนุษย์ได้สะสมรายละเอียดเรื่องราว และปรากฏการณ์ไว้ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏ สังเกตได้ และวัดได้

2.1.2 ระดับความรู้

บลูม และคณะ (Bloom et. al., 1954 อ้างถึงใน อรรพรรณ เย็นใจ, 2535) ได้แบ่งพฤติกรรมด้านความรู้หรือความสามารถด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) เป็น 6 ระดับ เรียงจากพฤติกรรมขั้นง่ายไปสู่ขั้นยากดังนี้

1. ความรู้ ความจำ (Knowledge) หมายถึง การจำและการระลึกได้ที่มีต่อความคิด วัตถุและปรากฏการณ์ต่าง ๆ
2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง การแสดงออกของพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และสามารถแปล สรุป หรือขยายความของสื่อความหมายนั้น
3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง การนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การพิจารณาแยกแยะเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์
6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับค่านิยม ความคิด ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระ เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีกฎเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจ

2.1.3 การวัดความรู้

ชวาล แพร์ตกุล (2526) ได้อธิบายไว้ว่า การวัดความรู้เป็นการวัดสมรรถภาพสมองด้านการระลึกออกของความจำ เป็นการวัดเกี่ยวกับเรื่องราวที่เคยมีประสบการณ์ หรือเคยรู้เคยเห็นและทำมาก่อนทั้งสิ้น การวัดความรู้ความจำสามารถสร้างคำถามวัดสมรรถภาพด้านนี้ได้หลายลักษณะเช่นกัน ลักษณะของคำถามก็แตกต่างกันออกไปตามชนิดของความรู้ ความจำ แต่ก็จะมีลักษณะร่วมกันอยู่อย่างหนึ่งคือ เป็นคำถามที่ทำให้ระลึกถึงประสบการณ์ที่ผ่านมา ที่จำได้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของคำศัพท์ นิยาม ระเบียบ แบบแผนหรือหลักการทฤษฎีต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลายชนิด แต่ละชนิดมีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะกล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบทดสอบ

1. ความหมายของแบบทดสอบ

ครอนบาช (Cronbach, 1964 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2537) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบว่า หมายถึง วิธีการเชิงระบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ณ เวลาหนึ่ง หรือของบุคคลคนเดียวหรือหลายคนในเวลาต่างกัน

บราวน์ (Brown, 1976 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2537) ได้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันว่าแบบทดสอบ เป็นวิธีการเชิงระบบที่ใช้สำหรับวัดตัวอย่างพฤติกรรม ตามความหมายนี้ แบบทดสอบจะมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) แบบทดสอบเป็นเชิงระบบ (Systematic Procedure) หมายความว่า แบบทดสอบนั้นจะต้องมีกฎเกณฑ์แน่นอนเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการและการให้คะแนน
- 2) แบบทดสอบเป็นการวัดพฤติกรรม (Behaviors) ซึ่งจะวัดเฉพาะพฤติกรรมที่วัดได้เท่านั้น โดยผู้ตอบจะสนองตอบต่อข้อคำถามที่กำหนดให้ ไม่ใช่เป็นการวัดโดยตรง
- 3) แบบทดสอบเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ต้องการวัดทั้งหมด (Sample of all possible items) ไม่มีแบบทดสอบใดที่สามารถวัดพฤติกรรมที่ต้องการได้ทั้งหมด ฉะนั้นจึงต้องตกลงว่าข้อคำถามในแบบทดสอบนั้นเป็นตัวแทนของคำถามทั้งหมดที่ใช้วัดพฤติกรรมนั้น และถ้าผู้ตอบคำถามใดคำถามหนึ่งถูก จะต้องให้คะแนนเท่ากัน

2. ประเภทของแบบทดสอบ แบบทดสอบมีลักษณะแตกต่างกันมากทั้งในด้านรูปแบบ การนำไปใช้และจุดมุ่งหมายในการสร้าง ประเภทของแบบทดสอบจึงแบ่งได้แตกต่างกันตามเกณฑ์ที่ใช้ สำหรับประเภทของแบบทดสอบที่แบ่งตามลักษณะการตอบแบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้ (บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2537)

- 1) แบบทดสอบปฏิบัติ (Performance test) เป็นการทดสอบด้วยการปฏิบัติลงมือกระทำจริง เช่น การช่างฝีมือ การพิมพ์ดีด เป็นต้น
- 2) แบบทดสอบเขียนตอบ (Paper-pencil test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไป ซึ่งใช้กระดาษและดินสอหรือปากกา เป็นอุปกรณ์ช่วยตอบ ผู้ตอบต้องเขียน
- 3) แบบทดสอบปากเปล่า (Oral test) เป็นการทดสอบที่ให้ผู้ตอบพูดแทนการเขียนมักจะเป็นการพูดคุยระหว่างผู้ถามกับผู้ตอบ เช่น การสอบสัมภาษณ์

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบโดยการสอบถาม ซึ่งกำหนดข้อความมาให้ แล้วให้ตอบว่าถูกหรือผิด เพื่อให้เหมาะสมและสะดวกต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งต้องใช้การสอบถามผู้ประกอบกิจการร้านอาหารโดยตรง

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

2.2.1 ความหมายของการปฏิบัติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า ปฏิบัติ ว่าหมายถึง ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน กระทำเพื่อให้เกิดความชำนาญ กระทำตาม ประพฤติ ประนินับัติรับใช้

ปรีชา สุสันทัต (2542) ได้สรุปความหมายของการปฏิบัติไว้ว่า หมายถึง การกระทำ การดำเนินงานไปตามแบบแผน โดยการนำเอาหลักเกณฑ์ แนวคิดต่าง ๆ ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง ได้อย่างถูกต้องโดยตนเอง

กรรณิการ์ กันธะรักษา (2527) อ้างถึงใน ธงชัย แพทย์พิทยา (2541) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม โดยพื้นฐานทางจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมกรรมมีความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมจะทำให้ทราบว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไรและต้องสามารถปฏิบัติได้จริง

ธงชัย แพทย์พิทยา (2541) ได้สรุปความหมายของการปฏิบัติไว้ว่า การปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์ได้กระทำเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า ตามสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทัศนคติ

ณรงค์ สินสวัสดิ์ (2528) อ้างถึงใน อรวรรณ เย็นใจ (2535) กล่าวว่า การปฏิบัติของมนุษย์นั้นมีลักษณะแตกต่างกันไป จะต้องมีความกำหนดการกระทำนั้น ๆ การเข้าใจถึงสิ่งที่กำหนดการกระทำ จะทำให้เข้าใจถึงการปฏิบัติของมนุษย์ด้วย สิ่งที่กำหนดการปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) ลักษณะนิสัยส่วนตัว ได้แก่

- (1) ความเชื่อ หมายถึง การที่บุคคลคิดถึงอะไรก็ได้ในแง่ข้อเท็จจริง คือ คิดไปว่าความจริงเป็นเช่นนั้น ซึ่งอาจถูกหรือไม่ถูกตามความเป็นจริงก็ได้
- (2) ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คุณนิยมนิยมประจำในการเลือก
- (3) เจตคติ เป็นแนวโน้มหรือขั้นตอนเตรียมพร้อมของพฤติกรรม
- (4) บุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่กำหนดว่าคุณจะทำอะไร ถ้าเข้าอยู่ในสถานการณ์หนึ่ง หรือเป็นสิ่งที่บอกว่าคุณลักษณะจะเป็นอย่างไรในสถานการณ์นั้น ๆ

2) สิ่งที่ไม่เกี่ยวกับนิสัยของมนุษย์ ได้แก่

- (1) สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้น เป็นสิ่งที่ทำให้แสดงพฤติกรรมออกมา เช่น ความหิว
- (2) สถานการณ์ หมายถึง เหตุการณ์ที่กำลังเป็นไป เป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวบุคคลไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในสถานะใด

สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 2 สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ให้ข้อคิดว่า พฤติกรรมด้านการปฏิบัติเป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ซึ่งรวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสภาวะการณ์หนึ่งหรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลที่ไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดคะเนว่าอาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป เป็นพฤติกรรมสุดท้ายที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งอาศัยพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบทั้งด้านความรู้ และทัศนคติสามารถประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการในกรณีที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน

2.2.2 การวัดการปฏิบัติ

สุนันท์ ศลโกสุม (2525) อ้างถึงใน ศักดิ์ศรี แก้วเอี่ยม (2543) กล่าวว่า ในการวัดการปฏิบัติจำเป็นต้องอาศัยการสังเกตอย่างดี ทั้งการสังเกตวิธีดำเนินงานและสังเกตผลงานที่ออกมา ดังนั้นจึงต้องใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และเชื่อถือได้ เครื่องมือที่นิยมใช้ประกอบการสังเกต ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบประเมินค่า (Rating Scale) แบบตรวจสอบรายการจะเป็นมาตรฐานในการบันทึกข้อมูลที่สังเกตได้อย่างหนึ่ง ส่วนแบบประเมินค่าจะเป็นเกณฑ์ตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลงานนั้น

2.3 ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย

2.3.1 ความหมายของขยะมูลฝอย

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ได้ให้ความหมายของขยะหรือมูลฝอยไว้ว่า หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

พิชิต สกุลพราหมณ์ (2535) ได้ให้ความหมายของขยะหรือมูลฝอยว่า หมายถึง บรรดาสิ่งของที่เสื่อมคุณภาพหรือชำรุดหรือหมดสภาพการใช้งาน หรือได้แก่ บรรดาสิ่งของต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากอาคาร ที่พักอาศัย สถานที่ทำการ โรงงานอุตสาหกรรม ตลาด ถนน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2535) ให้ความหมายของขยะมูลฝอยว่า หมายถึง บรรดาสิ่งของที่ไมต้องการใช้แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของแข็งจะเนาเปื้อยได้หรือไม่ก็ตาม รวมตลอดถึงเ้า ซากสัตว์ มูลสัตว์ ฝุ่นละออง และเศษวัตถุที่ทิ้งแล้วจากบ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานที่ต่าง ๆ รวมถึงสถานที่สาธารณะ ตลาด และโรงงานอุตสาหกรรม ยกเว้นอุจจาระและปัสสาวะมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งปฏิกูลที่ต้องการเก็บและการกำจัดที่แตกต่างไปจากวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

นีล และ ชูเบล (Neal and Schubel, 1987 อ้างถึงใน มัญชรรัตน์ วิรัชวงศ์, 2542) ให้ความหมายของขยะมูลฝอย (Solid Wastes) ว่าหมายถึง วัตถุสิ่งของที่ทิ้งจากบ้านเรือน สถานที่ทำงานและการอุตสาหกรรม ได้แก่ เศษอาหาร เศษสิ่งของต่าง ๆ เครื่องใช้วัสดุที่เหลือจากการรื้อทำลายหรือการก่อสร้าง ซากรถยนต์ และตะกอนจากน้ำเสีย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งของต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการใช้แล้ว ที่ทิ้งจากบ้านเรือนที่พักอาศัย และสถานที่ต่าง ๆ เช่น เศษอาหาร เศษกระดาษ เศษสินค้า ถุงพลาสติก เศษผ้า ซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่น ๆ ที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ แต่ไม่รวมสิ่งขับถ่ายจากมนุษย์

2.3.2 ประเภทของขยะมูลฝอย

โดยทั่วไปขยะมูลฝอยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2548)

1. มูลฝอยทั่วไป แยกเป็น

1) มูลฝอยเปียก ได้แก่ เศษอาหาร เศษพืชผักผลไม้ อินทรีย์วัตถุที่สามารถย่อยสลายเนาเปื้อยง่าย มูลฝอยเหล่านี้มีความชื้นสูง และส่งกลิ่นเหม็นได้รวดเร็ว

2) มูลฝอยแห้ง ได้แก่ พวกเศษกระดาษ เศษผ้า แก้ว โลหะ ไม้ พลาสติก ยาง มูลฝอยประเภทนี้จะมีทั้งเผาไหม้ได้และเผาไหม้ไม่ได้ มูลฝอยแห้งเป็นมูลฝอยที่สามารถเลือกวัสดุที่ยังมีประโยชน์กลับมาใช้ได้อีก โดยทำการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง จะช่วยลดปริมาณมูลฝอยที่จะต้องทำลายได้

2. มูลฝอยอันตราย ได้แก่ ของเสียที่เป็นพิษ มีฤทธิ์กัดกร่อน และระเบิดได้ง่าย ต้องใช้กรรมวิธีในการทำลายเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นวัตถุที่เป็นอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย สารฆ่าแมลง กระจังสปริงฉีดผสม แบตเตอรี่รถยนต์ หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์

นักวิชาการบางท่านได้แบ่งขยะมูลฝอยออกเป็น 10 ประเภท ดังนี้

1. เศษอาหาร (Garbage) หมายถึง ขยะพวกที่เหลือจากการประกอบอาหารในครัว รวมถึงพวกเศษใบตอง เศษผลไม้ อาหารที่เหลือทิ้ง เป็นต้น ขยะประเภทนี้มีสารอินทรีย์ ซึ่งเป็นอาหารของแบคทีเรีย ทำให้เกิดการย่อยสลาย บูดเน่าส่งกลิ่นเหม็น มีความชื้นสูงเป็นปัญหาในการเก็บรวบรวมรอกำจัดและก่อเหตุรำคาญในเรื่องกลิ่น การค้ำย็ของสัตว์ เช่น หนู สุนัข

2. ขยะที่ไม่เน่าเหม็น (Rubbish) หมายถึง ขยะพวกที่ไม่บูดเน่าส่งกลิ่นเหม็นอย่างประเภทแรกและมีความชื้นต่ำ อาจเผาไหม้ได้ เช่น เศษกระดาษหรือเผาไหม้ไม่ได้ เช่น เศษแก้ว ขยะประเภทนี้อาจจะเรียกว่าขยะแห้งก็ได้ พวกเศษโลหะ กระจัง ลังกระดาษ ลังไม้ ก็จัดอยู่ในขยะประเภทนี้

3. เถ้าถ่าน (Ashes) หมายถึง เศษที่เหลือจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงจำพวกไม้ ถ่านหิน ประเทศในเขตร้อนจะมีปริมาณน้อยมาก ไม่ก่อให้เกิดปัญหาเท่ากับประเทศในเขตอากาศหนาว ซึ่งต้องใช้ความร้อนให้ความอบอุ่น การใช้เชื้อเพลิงจำนวนมากก่อให้เกิดขยะประเภทนี้ เป็นปัญหาต่อการเก็บขน และถ้าเก็บรวบรวมไม่ดี ก็จะทำให้ฟุ้งกระจายเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา

4. มูลฝอยจากถนน (Street Refuse) หมายถึง เศษสิ่งของต่างๆ ที่ได้จากการกวาดถนน ขยะมูลฝอยประเภทนี้ส่วนมากเป็นพวกกระดาษ เศษสินค้า ฝุ่นละออง เศษดิน เศษหิน อาจจะรวมถึงพวกซากสัตว์ด้วยเป็นบางครั้ง

5. ซากสัตว์ (Dead Animals) หมายถึง สัตว์ที่ตายตามธรรมชาติ ตายด้วยอุบัติเหตุ หรือตายด้วยโรคต่างๆ แต่ไม่รวมถึงสัตว์หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสัตว์ที่ทิ้งจากโรงงานฆ่าสัตว์ เนื่องจากเป็นโรค ซากสัตว์เหล่านี้อาจนำไปสกัดเอาไขมันออก และเอาหนังไปฟอกใช้ประโยชน์ต่อไป

6. ซากรถยนต์ (Abandoned Vehicles) หมายถึง รถยนต์หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว ถ้าปล่อยทิ้งไว้ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย จึงควรนำไปดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในประเทศไทยมีปริมาณซากรถยนต์ไม่มากนัก จึงไม่ค่อยเกิดปัญหาจากมูลฝอยประเภทนี้

7. มูลฝอยจากโรงงาน (Industrial Refuse) หมายถึง มูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ รวมทั้งโรงงานฆ่าสัตว์ด้วย เพราะจัดอยู่ในประเภทโรงงานอุตสาหกรรม มูลฝอยประเภทนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของโรงงาน ถ้าโรงงานผลิตสินค้าอาหาร มูลฝอยก็เป็นพวกเศษอาหาร ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่าง ๆ เช่น เน่าเหม็นได้

8. เศษวัสดุก่อสร้าง (Construction Refuse) หมายถึง เศษวัสดุต่าง ๆ ที่ได้จากการก่อสร้างหรือรื้อถอนอาคารบ้านเรือน รวมถึงสิ่งเหลือจากการแต่งอาคารบ้านเรือนด้วย เช่น เศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้อง เศษไม้หรือเศษวัสดุจากส่วนของบ้านเรือน

9. ตะกอนจากน้ำโสโครก (Sewage Solids) หมายถึง ของแข็งหรือตะกอนที่ได้จากการแยกตะกอนออกจากกระบวนการปรับปรุงสภาพน้ำทิ้ง รวมถึงตะกอนที่ได้จากการลอกท่อระบายน้ำสาธารณะต่างๆ ซึ่งส่วนมากจะเป็นพวกเศษหิน ดิน ทราย ไม้ สามารถนำไปถมที่ลุ่มได้ ยกเว้นตะกอนที่ได้จากถังเกราะ เพราะตะกอนพวกนี้ยังมีแบคทีเรียปะปนอยู่มาก

10. ขยะมูลฝอยที่เป็นอันตราย (Hazardous Refuse) หมายถึง ขยะมูลฝอยที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการเก็บขน การกำจัด ตลอดจนการบำบัด เช่น ไบโอมิดโคน ขยะมูลฝอยจากโรงพยาบาล สารกัมมันตรังสี

2.3.3 แหล่งกำเนิดของมูลฝอย

พัฒนา มูลพฤกษ์ (2539) ได้กล่าวถึงแหล่งกำเนิดของมูลฝอยซึ่งแบ่งตามการใช้ประโยชน์ของที่ดินไว้ดังนี้

1. มูลฝอยจากบ้านพักอาศัย (Residential Wastes) เป็นมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมการดำรงชีพของคนที่อาศัยอยู่ในบ้านพักอาศัย หรืออาคารชุด หรืออพาทเมนต์ ได้แก่ เศษอาหาร จากการเตรียมอาหารหรือจากการ

เหลือใช้ เศษกระดาษ เศษพืชผัก ถูพลาสติก ขวดพลาสติก ใบไม้ ใบหญ้า ภาชนะหรืออุปกรณ์ที่ชำรุดหรือเสื่อมคุณภาพ เฟอร์นิเจอร์เก่าที่ชำรุด เศษแก้ว เป็นต้น

2. มูลฝอยจากธุรกิจการค้า (Commercial Wastes) หมายถึง มูลฝอยที่มาจากสถานที่ที่มีการประกอบกิจการค้าขายส่ง ขายปลีก หรือการบริการทางการค้าต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะเป็นการค้าประเภทใด ได้แก่ อาคารสำนักงาน ตลาด ร้านขายอาหาร ร้านขายของชำ ร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โรงแรม โรงมหรสพ หรือโกดังเก็บสินค้า ซึ่งมักจะมีภาชนะเก็บมูลฝอยเป็นของตนเอง มูลฝอยที่เกิดขึ้นอาจมีเศษอาหาร เศษแก้ว พลาสติก เศษวัสดุสิ่งก่อสร้างต่างๆ หรืออาจมีของเสียอันตราย

3. มูลฝอยจากการเกษตร (Agricultural Wastes) แหล่งมูลฝอยที่สำคัญมากมาจากกิจกรรมการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นอาหาร มูลฝอยจากแหล่งดังกล่าวมักประกอบด้วยมูลสัตว์ เศษหญ้า เศษพืชผัก ภาชนะบรรจุยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น ในอดีตของเสียจากการเกษตรเหล่านี้ (ยกเว้นภาชนะบรรจุสารปราบศัตรูพืช) มักถูกนำไปไถกลบลงบนพื้นที่ที่จะทำการเพาะปลูก ซึ่งถือเป็นการหมุนเวียนเอาขยะที่เกิดขึ้นกลับมาใช้ประโยชน์อีก แต่ในปัจจุบันนี้ ได้มีการเร่งผลผลิตให้ได้ปริมาณมากขึ้น ตามจำนวนของประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีการเอาปุ๋ยเคมีมาใช้แทน ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยจากการเกษตรเพิ่มปริมาณมากขึ้น

4. มูลฝอยจากการพักผ่อนหย่อนใจ (Recreational Wastes) มูลฝอยจากสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรือสถานที่ท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นแหล่งธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาดต่าง ๆ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ สระว่ายน้ำ เป็นต้น หรืออาจจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งศิลปกรรม ได้แก่ โบราณสถานต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑสถาน วัดวาอาราม เป็นต้น กิจกรรมในการพักผ่อนมักต้องมีการรับประทานอาหาร การรับประทานอาหารเครื่องดื่มของว่างต่าง ๆ ทำให้เกิดขยะมูลฝอย ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า มูลฝอยที่เกิดจากการตั้งแคมป์จะมีจำนวนประมาณ 1 ปอนด์/คน/วัน (2.2 ปอนด์เท่ากับ 1 กิโลกรัม) ส่วนใหญ่มูลฝอยที่เกิดจากการพักผ่อนหย่อนใจจะเป็นเศษอาหาร เศษวัสดุบรรจุภัณฑ์ทั้งหลาย เช่น ก่องกระดาษ ก่องพลาสติก ถูกระดาษ ถูพลาสติก กระป๋องโลหะ ขวดแก้ว ขวดพลาสติก เป็นต้น

5. มูลฝอยจากโรงพยาบาล (Hospital Wastes) มูลฝอยจากโรงพยาบาลถูกจัดไว้ในกลุ่มของมูลฝอยอันตราย เพราะอาจทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดการติดเชื้อ การแพร่กระจายของเชื้อโรค จึงสมควรต้องมีการแยกประเภทของขยะเหล่านี้ออกจากขยะจากแหล่งอื่น ๆ

2.3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณและองค์ประกอบของขยะ

พิชิต สกฤตพราหมณ์ (2535) ได้จัดประเภทของปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณและองค์ประกอบของขยะไว้ดังนี้

1. สภาพภูมิศาสตร์ของที่ตั้ง (Geographical Location) ท้องที่ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มมีกิจกรรมด้านการเกษตรเป็นหลัก ขยะที่เกิดขึ้นจากชุมชนดังกล่าวก็จะเป็นพวกขยะทางเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอินทรีย์วัตถุ แต่ชุมชนที่ตั้งอยู่ในท้องที่แห้งแล้งกันดาร นอกจากจะมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นไม่มากแล้ว ลักษณะของขยะก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

2. ฤดูกาล (Season) เนื่องจากฤดูกาลจะทำให้เกิดมีผลผลิตทางธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ พืชผลผลิตทางเกษตรกรรม เช่น พืชผลไม้และพืชผักชนิดต่างๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในช่วงเวลาที่ผลไม้ออกชุก ขยะจะเป็นพวก

เปลือกผลไม้ เศษของผลไม้ชนิดต่างๆ มากกว่าขยะชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะในประเทศไทยจะมีเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงในตลอดทั้งปี และฤดูฝนจะทำให้ขยะมีความชื้นสูงมากยิ่งขึ้น เช่น ขยะของกรุงเทพมหานคร ในฤดูหนาวมีความชื้นประมาณร้อยละ 40 แต่ฤดูฝน ความชื้นสูงมากกว่าร้อยละ 70 เป็นต้น

3. พฤติกรรมของประชาชนในชุมชน (Behavior of People in Community) ในชุมชนที่ประชาชนมีพฤติกรรมที่ดี จะไม่มีการทิ้งขยะอย่างเกลื่อนกลาด ขยะจะถูกทิ้งอย่างเป็นระเบียบ ง่ายและสะดวกต่อการเก็บรวม จึงทำให้สามารถเก็บรวบรวมขยะที่เกิดขึ้นทุกชนิดได้แทบทั้งหมด มักจะทำให้มีปริมาณขยะที่เก็บได้เมื่อคิดเป็นอัตราต่อคนมีปริมาณสูงขึ้น ในทางตรงกันข้าม ชุมชนที่ประชาชนมีพฤติกรรมหย่อนยานด้านสุขนิสัยและการสุขาภิบาล มักจะทิ้งขยะเกลื่อนกลาดทั่วไป การเก็บรวบรวมทำได้ไม่หมด จึงทำให้อัตราของขยะที่เก็บได้ต่อคนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่า ซึ่งถ้ามองอย่างผิวเผินก็อาจจะคิดว่ามีปริมาณขยะเกิดขึ้นน้อยก็เป็นไปได้

4. ความหนาแน่นของประชากร (Population Density) ปริมาณของขยะที่เกิดขึ้นจะแปรผันไปตามจำนวนคน ดังนั้นชุมชนในเขตเมือง เทศบาลและเขตชุมชนที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น ย่อมจะมีขยะเกิดขึ้นมากตามไปด้วย นอกจากนี้จะมีผลโดยตรงต่อปริมาณของขยะแล้ว ยังมีผลต่อลักษณะของขยะที่เกิดขึ้นอีกด้วย เช่น ในเขตชุมชนหนาแน่นจะมีแนวโน้มของขยะแห้ง ได้แก่ พลาสติก เศษกระดาษ เศษพลาสติก ขวด เพิ่มสูงขึ้น ส่วนชุมชนที่ไม่หนาแน่น เช่น ชุมชนชนบท นอกจากจะมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นน้อยตามจำนวนของประชากรที่เบาบางแล้ว ลักษณะของขยะที่เกิดขึ้นส่วนมากจะมีขยะแห้งในปริมาณน้อยกว่าขยะสด โดยเฉพาะชุมชนชนบทของไทยมักจะมีขยะพวกเศษวัสดุทางการเกษตรชนิดต่างๆ ปะปนอยู่มากกว่าชนิดอื่นๆ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม

5. เศรษฐกิจ (Economies) สถานภาพและสภาวะทางเศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับปริมาณและลักษณะของขยะที่เกิดขึ้น โดยครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจดีจะมีขยะเกิดขึ้นมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจด้อยกว่า สาเหตุสำคัญเนื่องมาจาก กำลังซื้อที่มากกว่าทำให้ครัวเรือนมีโอกาสก่อให้เกิดขยะที่หลีกเลี่ยงการบริโภคมากกว่า ส่วนครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง ช่วงต้นเดือนซึ่งเป็นช่วงที่มีเงินจับจ่ายใช้สอยมากกว่าปลายเดือน ส่งผลให้ช่วงต้นเดือนมีขยะมากกว่าปลายเดือน สำหรับชุมชนในชนบทของไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ช่วงเวลาที่มีรายได้สูงจากการขายผลผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ผลไม้ต่าง ๆ ถือเป็นช่วงเวลาที่มีเงินจับจ่ายใช้สอย มีกำลังซื้อสูง การบริโภคต่าง ๆ มีมาก ทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวมีขยะเพิ่มมากขึ้น และลักษณะของขยะก็แตกต่างไปจากช่วงเวลาอื่น ๆ ด้วย

6. บริการการเก็บรวบรวมและวิธีการกำจัด (Collection Service and Disposal Method) ชุมชนที่สามารถจัดบริการการเก็บรวบรวมขยะได้ดีมีประสิทธิภาพ จะทำให้สามารถรวบรวมขยะชนิดต่างๆที่เกิดขึ้นได้มีปริมาณมาก แต่ถ้าเกิดอุปสรรคในด้านการบริการการจัดรวบรวมขึ้น เช่น พนักงานหยุดงาน รถขนขยะขัดข้อง ฝนตกหนัก เกิดน้ำท่วมบางพื้นที่ การจราจรติดขัด จะมีผลทำให้การเก็บขยะมีปริมาณลดลง นอกจากนั้น วิธีการที่ใช้กำจัดขยะโดยวิธีการปรับปรุงพื้นที่ด้วยขยะ โดยพยายามแยกขยะที่เผาได้เอาไปเผา จึงไม่เกิดการสิ้นเปลืองพลังงาน ดังนั้น ขยะที่ถูกคัดแยกออกจำเป็นต้องหาวิธีกำจัดอย่างเหมาะสมต่อไปอีก

2.3.5 ผลกระทบของปัญหาขยะมูลฝอย

อดิศักดิ์ ทองไข่มุก และคณะ (2541) ได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากปัญหาขยะมูลฝอยไว้ดังนี้

1. เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคและสัตว์พาหะนำโรค เนื่องจากขยะมูลฝอยมีลักษณะเป็นทั้งอินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุ ดังนั้น ในมูลฝอยอาจจะมีเชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคบางชนิดปะปนอยู่ด้วย ซึ่งเชื้อโรคต่างๆ เหล่านี้บางชนิดมีความทนทานและสามารถเจริญเติบโตได้ต่อไปอีกระยะหนึ่ง โดยอาศัยขยะมูลฝอยเป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรคนั้นๆ ทำให้เป็นอันตรายต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน นอกจากนี้ ขยะมูลฝอยที่ถูกกองทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเก็บขนและกำจัดที่ถูกต้องจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรค เช่น แมลงวัน หนู ซึ่งเป็นสัตว์ที่สามารถนำโรคต่างๆ มาสู่คนได้

2. เสี่ยงต่อสุขภาพ ชุมชนที่ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลจะทำให้ประชาชนในชุมชนนั้น เสี่ยงต่อการเป็นโรคต่างๆ ได้โดยง่าย เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ โรคระบบทางเดินอาหาร ทั้งที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย และพยาธิต่างๆ เนื่องจากขยะมูลฝอยก่อให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคมากขึ้น การแพร่กระจายของโรคโดยแมลงวันและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ย่อมเป็นไปได้โดยง่าย นอกจากนี้ น้ำเสียที่เกิดจากขยะมูลฝอยที่มีการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำหรือน้ำใต้ดินก็จะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคน้ำนั้นได้ด้วย

3. การสูญเสียทางเศรษฐกิจ ชุมชนที่ไม่มีការวางแผนในการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีจะก่อให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจตามมา เช่น ปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้น รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ขยะมูลฝอยที่ทิ้งลงสู่แหล่งน้ำนั้นมีความสกปรกหรือเน่าเสีย สัตว์น้ำซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติไม่สามารถอาศัยอยู่ต่อไปได้หรือขยะมูลฝอยในเมืองที่ตกค้างตามสถานที่ต่างๆ ทำให้ชุมชนขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความสวยงาม และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวโดยตรง ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ เช่น กรณีปัญหามูลฝอยล้นเมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2537

4. ชุมชนขาดความสวยงาม การเก็บรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องจะช่วยทำให้ชุมชนเกิดความสวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งจะแสดงถึงความเจริญและวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ชุมชนที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องโดยปล่อยให้ขยะมูลฝอยเคลื่อนกลาดบริเวณถนนสถานที่ต่างๆ หรือมูลฝอยที่ลอยตามแม่น้ำ ถ้าคลองต่างๆ จะทำให้ทัศนียภาพของเมืองเสียไป

5. เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย เนื่องจากองค์ประกอบของขยะมูลฝอยมีหลายประเภทซึ่งบางประเภทสามารถติดไฟได้ และเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี ดังนั้น หากชุมชนไม่มีการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีจะทำให้เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ รวมทั้งวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่กลางแจ้งอาจเป็นสาเหตุของการเกิดไฟไหม้ป่าหรือบ้านเรือนได้

6. ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ขยะมูลฝอยสามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งน้ำทั้งแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน ซึ่งจะเกิดขึ้นในกรณีที่มีการกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี เช่น การกองมูลฝอยไว้ในที่กลางแจ้ง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งน้ำผิวดิน คือ เมื่อเกิดฝนตกจะทำให้น้ำฝนไหลชะกองมูลฝอยที่เรียกว่าน้ำชะมูลฝอย (Leachate) ไหลลงสู่แหล่งน้ำผิวดิน เช่น ห้วย หนอง คลองต่างๆ สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ที่เจือปนกับน้ำชะขยะมูลฝอยจะเป็นสาเหตุที่ทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นเน่าเสีย นอกจากนี้ยังมีสารพิษต่างๆ เช่น ตะกั่ว ปรอท ที่มา

อาศัยแหล่งน้ำนั้นในการอุปโภคบริโภค รวมทั้งทำให้ระบบนิเวศวิทยาของแหล่งน้ำนั้นเสียไป ส่วนผลกระทบต่อแหล่งน้ำใต้ดินนั้น น้ำชะขยะมูลฝอยจะซึมลงสู่ใต้ดิน ทำให้เกิดการปนเปื้อนต่อน้ำใต้ดิน โดยเฉพาะถ้าบริเวณนั้นมีระดับน้ำใต้ดินสูงและคุณสมบัติของดินไม่ดี นอกจากนี้ ขยะมูลฝอยยังเป็นสาเหตุการอุดตันของท่อระบายน้ำ ทำให้การระบายน้ำจากอาคารบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง ไม่สะดวก และเกิดปัญหาน้ำท่วมได้

7. ผลกระทบต่ออากาศ การกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล เช่น การเผาขยะมูลฝอยในที่กลางแจ้งจะก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ เช่น เกิดควัน ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นต้น การกองขยะมูลฝอยไว้จะทำให้เกิดการย่อยสลายของสารอินทรีย์ เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน การย่อยสลายของขยะมูลฝอยประเภทเศษอาหารหรือมูลสัตว์ทำให้เกิดก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นมลสารชนิดหนึ่งที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก (Greenhouse Effect) เป็นผลทำให้โลกมีอุณหภูมิสูงขึ้น

2.4 แนวคิดเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย

ปรีดา เข้มเจริญวงศ์ (2531) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยว่า แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแต่กำจัดหรือทำลายขยะให้หมดไปเพียงอย่างเดียว เนื่องจากภายในตัวของขยะมูลฝอยนั้นยังคงมีสิ่งที่เป็นประโยชน์อยู่มากบ้างน้อยบ้างตามแต่ชนิดและส่วนประกอบ โดยอาจจะเป็นประโยชน์ด้านวัสดุ ด้านพลังงาน หรือในด้านการปรับปรุงคุณภาพของที่ดิน แต่จะต้องพยายามทำให้ขยะเกิดประโยชน์ตอบแทนให้มากที่สุดด้วย

สำหรับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย ควรมีการวางแผนจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้มีปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องเก็บขนไปกำจัดน้อยที่สุด และสามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของการใช้ซ้ำและแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ (Reuse & Recycle) รวมถึงการกำจัดที่ได้ผลพลอยได้ เช่น ปุ๋ยหมักหรือพลังงาน โดยกรมควบคุมมลพิษ (2544) ได้สรุปแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยไว้ดังนี้

1. การลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอย โดยการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดการผลิตขยะมูลฝอยในแต่ละวัน ได้แก่

- 1) ลดการทิ้งบรรจุภัณฑ์โดยการใช้สินค้าชนิดเดิม เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาด ถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตได้ เป็นต้น
- 2) เลือกใช้สินค้าที่มีห่อบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนาน และตัวสินค้าไม่เป็นมลพิษ
- 3) ลดการใช้วัสดุกำจัดยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร ถูพลาสติก

2. การจัดระบบรีไซเคิล (Recycling) หรือการรวบรวมเพื่อนำไปสู่การแปรรูปใช้ใหม่ ด้วยการ

- 1) รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสียนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น โลหะ กระดาษ และพลาสติก นำไปใช้ซ้ำ นำไปขาย หรือรีไซเคิล ขยะเศษอาหารนำมาหมักทำปุ๋ยในรูปปุ๋ยน้ำหรือปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ในชุมชน

2) จัดระบบที่เอื้อต่อการทำขยะรีไซเคิล โดยจัดภาชนะที่เป็นถุงหรือถัง แยกประเภทขยะมูลฝอยให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐานหรือจัดระบบบริการเก็บโดย

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง โดยการจัดเก็บแบ่งเวลาการเก็บ เช่น หากแยกเป็นถุง 4 ถุง คือ ขยะย่อยสลายได้ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป ให้จัดเก็บขยะย่อยสลายและขยะทั่วไปทุกวัน ส่วนขยะรีไซเคิลและขยะอันตรายอาจจัดเก็บสัปดาห์ละครั้งหรือตามความเหมาะสม

(2) จัดกลุ่มประชาชนที่มีอาชีพรับซื้อของเก่าให้ช่วยเก็บขยะรีไซเคิล ในรูปของการรับซื้อ โดยการแบ่งพื้นที่ในการจัดเก็บและกำหนดเวลาที่เหมาะสม

(3) ประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงในการรับซื้อขยะรีไซเคิล

(4) จัดระบบตามแหล่งการเกิดขยะขนาดใหญ่ เช่น ตลาด โรงเรียน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

3) จัดกลุ่มอาสาสมัครหรือชมรม หรือนักเรียนให้มีกิจกรรม โครงการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ เช่น โครงการขยะรีไซเคิลแลกสิ่งของ เช่น ดินไม่ ไข่ โครงการทำปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอีเอ็ม ขยะหอม ปุ๋ยหมัก โครงการตลาดนัดขยะรีไซเคิล โครงการธนาคารวัสดุเหลือใช้ โครงการร้านค้ารีไซเคิล เป็นต้น

4) จัดตั้งศูนย์รีไซเคิล หากในพื้นที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นมากในแต่ละวัน อาจมีการจัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งสามารถจะรองรับขยะมูลฝอยจากชุมชนใกล้เคียง หรือรับซื้อจากประชาชนโดยตรง โดยอาจจะให้เอกชนลงทุนหรืออาจให้สัมปทานเอกชนก็ได้

3. การขนส่ง

1) ระยะทางไม่ไกล ให้รถขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดโดยตรง

2) ระยะทางไกลและมีปริมาณขยะมูลฝอยมาก อาจจะต้องสร้างสถานีขนถ่าย เพื่อถ่ายเทจากรถเก็บขนขยะมูลฝอยลงสู่รถบรรทุกขนาดใหญ่

4. ระบบกำจัด เนื่องจากขยะมูลฝอยบางประเภทยังใช้ประโยชน์ใหม่ได้ ดังนั้นจึงควรจัดการเพื่อกำจัดทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสานเนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่ จึงควรพิจารณาปรับปรุงพื้นที่กำจัดมูลฝอยที่มีอยู่เดิมและพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย โดยจัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอย และใช้ระบบกำจัดแบบผสมผสานหลาย ๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ การหมักทำปุ๋ย ฝังกลบ เป็นต้น

2.5 แนวคิดเรื่องเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย

ปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอยอยู่ 3 ระบบใหญ่ ๆ คือ (กรมควบคุมมลพิษ, 2544)

1) ระบบหมักทำปุ๋ย (Composting)

เป็นการย่อยสลายอินทรีย์สารโดยกระบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์เป็นตัวการย่อยสลายให้แปรสภาพเป็นแร่ธาตุที่มีลักษณะค่อนข้างคงรูป แห้ง มีสีดำ และสามารถใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของดิน กระบวนการหมักทำปุ๋ยสามารถแบ่งเป็น 2 กระบวนการ คือ กระบวนการหมักแบบใช้ออกซิเจน (Aerobic Decomposition) ซึ่งเป็นการสร้างสภาวะที่จุลินทรีย์ชนิดที่ดำรงชีพ โดยใช้ออกซิเจนย่อยสลายอาหารแล้วเกิดการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและกลายเป็นแร่ธาตุ เป็นกระบวนการที่ไม่เกิดก๊าซกลิ่นเหม็น ส่วนอีกกระบวนการเป็นกระบวนการหมักแบบไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Decomposition) เป็นการสร้างสภาวะให้เกิดจุลินทรีย์ชนิดที่ดำรงชีพโดยไม่ใช้ออกซิเจนเป็นตัวช่วยย่อยสลายอาหารและแปรสภาพกลายเป็นแร่ธาตุ กระบวนการนี้มักจะเกิดก๊าซต่าง ๆ เช่น ก๊าซไข่เน่า (Hydrogen Sulfide: H_2S) ก๊าซมีเทน (Methane gas) ซึ่งใช้เป็นเชื้อเพลิงได้

2) ระบบการเผาในเตาเผา (Incineration)

เป็นการทำลายขยะมูลฝอยด้วยวิธีการเผาทำลายในเตาเผาที่ได้รับการออกแบบก่อสร้างที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเผาในเตาที่อุณหภูมิ 850 - 1,200 องศาเซลเซียส เพื่อให้การทำลายสมบูรณ์ที่สุด แต่ก็อาจก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศได้ เช่น เกิดฝุ่นขนาดเล็ก ก๊าซพิษ ได้แก่ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulfur Dioxide: SO_2) นอกจากนี้ อาจเกิดไดออกซิน (Dioxin) ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบควบคุมมลพิษทางอากาศและดักไม่ให้อากาศที่ผ่านปล่องออกสู่บรรยากาศมีค่าเกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศที่กำหนด

3) ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)

เป็นการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการนำไปฝังกลบในพื้นที่ที่ได้จัดเตรียมไว้ ซึ่งได้คัดเลือกตามหลักวิชาการ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิศวกรรม สถาปัตยกรรม และการยินยอมจากประชาชน จากนั้นจึงทำการออกแบบและก่อสร้าง โดยวางมาตรการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การปนเปื้อนของน้ำเสียจากกองขยะมูลฝอยไหลซึมไปปนเปื้อนน้ำใต้ดิน ทำให้คุณภาพน้ำใต้ดินเสื่อมสภาพลงจนส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค นอกจากนี้ยังต้องมีมาตรการป้องกันน้ำท่วม กลิ่นเหม็น และผลกระทบต่อสภาพภูมิทัศน์ รูปแบบการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล อาจใช้วิธีขุดให้ลึกลงไปในพื้นที่ดินหรือการถมให้สูงขึ้นจากระดับพื้นดินหรืออาจจะใช้ทั้งสองวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวิมล ภักดีพิบูลย์ (2535) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่ากลุ่มแม่บ้านมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยถูกต้องระดับปานกลาง โดยมีพฤติกรรมในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและแยกขยะมูลฝอยถูกต้องปานกลาง กลุ่มแม่บ้านที่ประกอบอาชีพรับราชการ กลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมปลายและประกาศนียบัตร

วิชาชีพ กลุ่มที่มีที่พักอาศัยในเขตตลิ่งชัน กลุ่มที่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มที่มีความเชื่อ ค่านิยมในการกำจัดขยะมูลฝอยถูกต้องมาก และกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น นอกจากนี้ยังพบว่า อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อาศัย ภูมิถิ่นเดิมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย

อรวรรณ เย็นใจ (2535) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติของประชาชนที่อาศัยบริเวณริมคลอง กรุงเทพฯ เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน ศึกษาเฉพาะกรณีคลอง โอง่าง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือนในระดับสูง โดยพบว่าการรับรู้ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลมีความสัมพันธ์กับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน ได้อย่างถูกต้องมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน พบว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ประมวล พูนสังข์ (2536) ได้ศึกษาด้านความรู้ ทักษะและการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายของประชาชนในเขตเมืองและชนบท: กรณีศึกษาจังหวัดสุโขทัย พบว่าความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยอันตรายจากอาคารบ้านเรือน และการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายจากอาคารบ้านเรือนของประชาชนทั้งในเขตเมืองและชนบทมีน้อย โดยความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายจากอาคารบ้านเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลและเขตชนบทมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กับการศึกษา อายุ สถานภาพในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (เขตเมือง) ความรู้ที่เคยได้รับเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยอันตรายที่มาจากอาคารบ้านเรือน (เขตเมือง) อาชีพ (เขตเมือง) และรายได้ (เขตเมือง) ส่วนทางด้านปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายจากอาคารบ้านเรือนนั้น พบว่า มีการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายที่มาจากอาคารบ้านเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ของประชากรในเขตเมือง และเขตชนบท และพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กับเพศ อายุ การศึกษา (เขตเมือง) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ความรู้ที่เคยได้รับเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยอันตรายที่มาจากอาคารบ้านเรือน อาชีพ และรายได้ แต่การปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายจากอาคารบ้านเรือน มีความสัมพันธ์กับการศึกษา (เขตชนบท)

พริ้มเพรา สาครชัยพิทักษ์ (2536) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และพฤติกรรมจัดการมูลฝอยติดเชื้อของคณงาน เรื่อง โรคเอดส์ต่อ การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลจุฬารัตน์ พบว่าคณงานส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องมูลฝอยติดเชื้อในระดับสูง ความรู้ การรับรู้ความเสี่ยง และทัศนคติ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ และพบว่ามูลฝอยติดเชื้อมีการแยกเก็บ แต่ไม่มีการทำลายเชื้อก่อนเก็บขนไปทิ้ง และพบว่ามี การปะปนอยู่กับมูลฝอยทั่วไป คณงานส่วนใหญ่สวมถุงมือในการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ

นิตยา กฤตชนเวท (2540) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการค้าอาหารหาบเร่แผงลอยเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับอันตรายของสารเจือปนในอาหาร พบว่าผู้ประกอบการค้าอาหารหาบเร่แผงลอยมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะความรู้ในเรื่องของอันตรายของสารเจือปนในอาหาร และพบว่าผู้ประกอบการค้าที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า จะมีความรู้มากกว่าผู้ประกอบการค้าที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า อีกทั้งความรู้เกี่ยวกับสารเจือปนในอาหารยังมีความสัมพันธ์กับการได้รับข้อมูลข่าวสารอีกด้วย สำหรับในด้านการปฏิบัติ พบว่าผู้ประกอบการค้ามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสารเจือปนในอาหารถูกต้องในระดับปานกลาง ตัวแปรที่ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในด้านของการปฏิบัติ ได้แก่ ระดับการศึกษา เพศ การรับข้อมูลข่าวสาร และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ แต่อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ภูมิลำเนา จำนวนปีที่ขายอาหาร และชนิดของอาหารที่จำหน่ายไม่มีผลทำให้มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

ธงชัย แพทย์พิทยา (2541) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการตามมาตรการทางกฎหมายในการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร พบว่าผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายของผู้ปรุงอาหารที่ถูกละเลยขณะในระดับสูง แต่การปฏิบัติต้องปรับปรุงแก้ไข สำหรับการปฏิบัติของผู้ประกอบการร้านอาหารที่ได้มาตรฐานมีการปฏิบัติได้ถูกต้องสูงกว่าผู้ประกอบการร้านอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่วนการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ประเภทของอาหารที่จำหน่ายมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ระยะเวลาในการดำเนินกิจการและระยะเวลาในการเปิดให้บริการในแต่ละวันมีความสัมพันธ์กับความรู้และการปฏิบัติ การได้รับการอบรมและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับความรู้และการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปรีชา สุสันทัต (2542) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ความคิดเห็นและการปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการอาหารริมบาทวิถีในจุดผ่อนผันเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรการสุขาภิบาลอาหารและมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่าตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยของความรู้ ความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตมีความรู้สูงกว่าผู้ประกอบกิจการที่ไม่ได้รับอนุญาต อายุของผู้ประกอบกิจการที่สูงกว่า 50 ปี จะมีความรู้ต่ำกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 50 ปี ทุกกลุ่ม ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ไม่ได้รับการศึกษามีความรู้ต่ำกว่าผู้ได้รับการศึกษาทุกระดับ และผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษามีความรู้ต่ำกว่าระดับ ปวช., ปวส. และสำหรับผู้ที่ได้รับสัญลักษณ์รูปดาว คือ ผู้ที่เข้าใจความหมายด้านสุขลักษณะทางกายภาพ ผู้ที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขได้ทั้งหมด ผู้ที่ผ่านการอบรมความรู้ด้านการสุขาภิบาลอาหารกับด้านกฎหมาย มีความรู้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับ ไม่เข้าใจ ไม่ได้ปฏิบัติ และไม่ได้รับการอบรมดังกล่าว

นิมิต ประกอบผล (2543) ได้ศึกษาความรู้และการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้มากเกี่ยวกับประเภทของขยะ ปัญหาและอันตรายจากขยะ การกำจัดและการปฏิบัติต่อขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะ ในส่วนของความรู้ พบว่า เพศ แผนการเรียน ภูมิลำเนา รายได้ของผู้ปกครอง และความถี่ของการได้รับข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กันในทางสถิติ

มัทนา กิสสัย (2543) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอยในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในระดับค่อนข้างสูง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในระดับปานกลาง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ พนักงานบริษัท รับจ้างและค้าขาย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนระดับปานกลาง ปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางทีวี ทางหนังสือพิมพ์ และความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับการศึกษา เพศ ระยะเวลาการอยู่อาศัย การรับรู้ข่าวสารทางโทรทัศน์ อาชีพพนักงานบริษัท รับจ้าง ค้าขาย และรายได้ครอบครัว เป็นตัวแปรสำคัญตามลำดับ ซึ่งสามารถพยากรณ์พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ร่วมศักดิ์ ยะใหม่วงศ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และความตระหนักที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัยจังหวัดน่าน พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำสถานีอนามัย ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความตระหนักในปัญหาขยะมูลฝอยอันจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นยังพบอีกว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่มีการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสัมพันธ์น้อยมากต่อการจัดการขยะมูลฝอย แต่พบว่าความตระหนักในปัญหาขยะมูลฝอยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

ศักดิ์ศรี แก้วเอี่ยม (2543) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่าความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยของผู้ประกอบการอยู่ในระดับสูง ในขณะที่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยส่งเสริมกับความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่า ประเภทสถานประกอบการและรายได้ต่อเดือนมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนปัจจัยด้านเพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่ประกอบการ จำนวนสมาชิกในสถานประกอบการ ไม่มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติในการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนประเภทสถานประกอบการและรายได้ต่อเดือน มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองสระบุรี พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ปริมาณเศษอาหารที่เหลือส่วนใหญ่จะมีไม่เกิน 5 กิโลกรัมต่อวัน มีการกำจัดขยะประเภทเศษอาหารด้วยการนำไปทิ้งตามถังขยะนอกสถานที่ทางเทศบาลจัดไว้ให้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้นำเศษอาหารกลับมาใช้ประโยชน์สำหรับความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารส่วนใหญ่มี

ความรู้ที่อยู่ในระดับสูง แต่การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจอย่างยิ่ง ส่วนการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย พบว่าปัจจัยทางประชากรของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารไม่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ ตัวแปรด้านเพศ และระดับการศึกษา สำหรับปัจจัยนอกองค์ประกอบทางประชากรไม่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับเขตประเวศ

2.7.1 ที่ตั้ง อาณาเขต

สถานที่ที่ทำการวิจัยภาคสนามครั้งนี้คือ พื้นที่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตดังนี้ (ภาพที่ 3)

ทิศเหนือ	ติด เขตสะพานสูง
ทิศใต้	ติด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติด เขตลาดกระบัง และอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติด เขตบางนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง

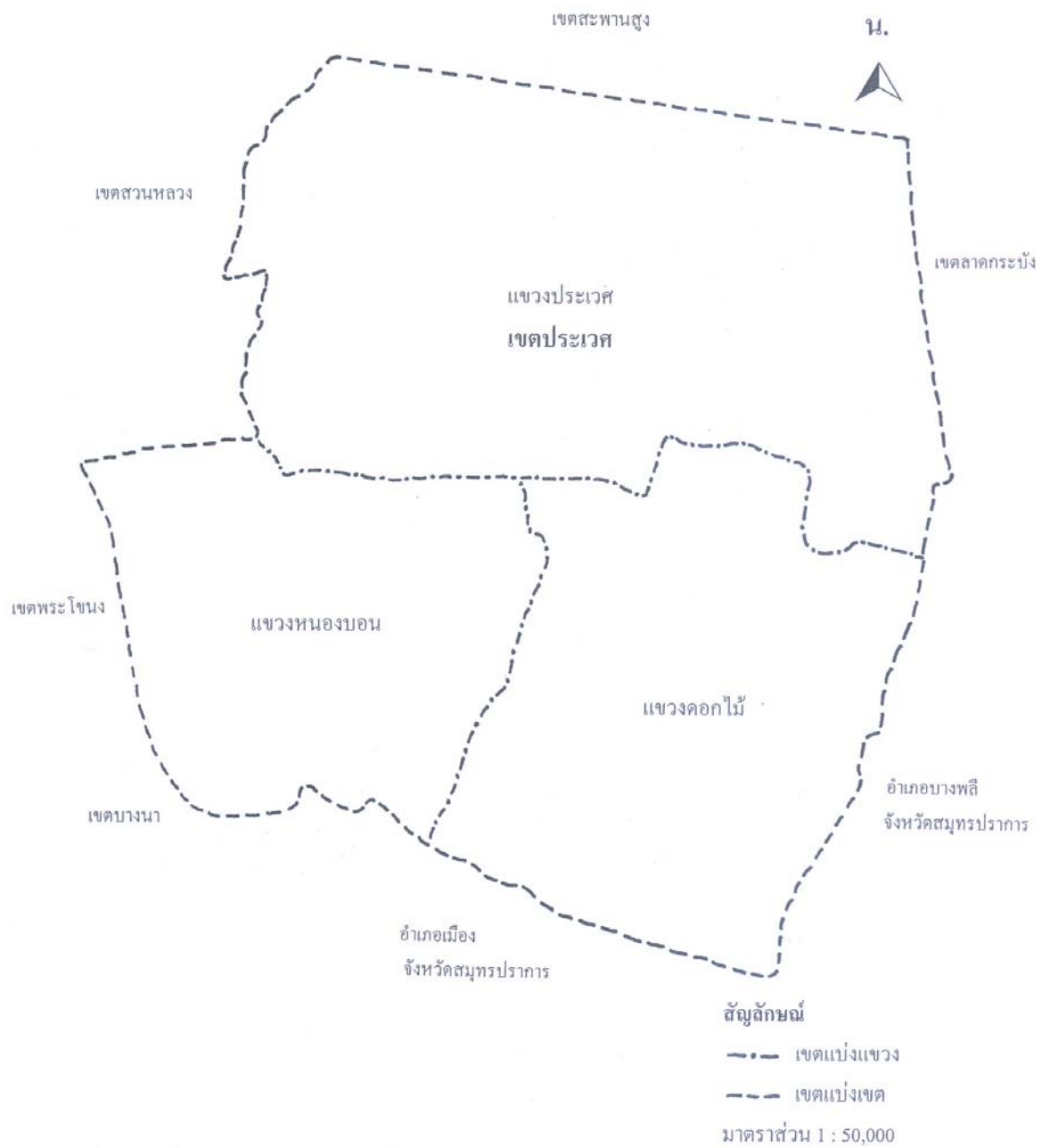
เขตประเวศมีพื้นที่ทั้งหมด 52.49 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตพื้นที่การปกครองออกเป็น 3 แขวง ดังนี้

1. แขวงประเวศ	มีพื้นที่ 22.81 ตารางกิโลเมตร
2. แขวงหนองบอน	มีพื้นที่ 14.51 ตารางกิโลเมตร
3. แขวงคอกไม้	มีพื้นที่ 15.17 ตารางกิโลเมตร

2.7.2 ประชากร จากการสำรวจของสำนักงานเขตประเวศ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2547 มีข้อมูลประชากรเป็นดังนี้

จำนวนประชากรทั้งหมด	139,116 คน
ชาย	66,551 คน
หญิง	72,465 คน
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	99,996 คน
ชาย	46,441 คน
หญิง	53,555 คน
จำนวนบ้านทั้งหมด	50,781 คร่าวเรือน
จำนวนหมู่บ้าน	51 หมู่บ้าน
จำนวนคอนโดมิเนียม	7 แห่ง
จำนวนชุมชน	31 ชุมชน

ภาพที่ 3 แผนที่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
ที่มา: ฝ่ายแผนที่ กองสำรวจและแผนที่ สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร

2.7.3 สภาพภูมิประเทศ

เขตประเวศมีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มระดับต่ำ เป็นดินตะกอนริมฝั่งแม่น้ำของคลองประเวศบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ในเขตประเวศมีคลองต่าง ๆ ถึง 35 คลอง คลองที่สำคัญได้แก่ คลองประเวศบุรีรัมย์ คลองตาพุก คลองจรเข้ขบ คลองสุเหว่าทางควาย คลองศาลาลอย คลองหนองบอน คลองบ้านม้า คลองปลัดเปรียง คลองกระทุ่มแจ้ คลองสองห้อง คลองตารั่ว คลองตาสาต คลองขันแตก คลองปึกหลัก คลองต้นตาล คลองโรงแถว คลองวัดดอกไม้ และมีบึงรับน้ำ 1 แห่ง คือ บึงหนองบอน

2.7.4 การใช้ที่ดิน

เขตประเวศมีการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะชุมชนชนบทและพื้นที่เกษตรกรรมไปเป็นพื้นที่พักอาศัยรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานครทางทิศตะวันออก พื้นที่อยู่อาศัยหนาแน่นบริเวณถนนพัฒนาการ ถนนศรีนครินทร์ ไปจนถึงซอยอุดมสุข ส่วนพื้นที่รอบนอกยังคงมีสภาพเป็นพื้นที่การเกษตรที่เริ่มได้รับผลกระทบจากการพัฒนา

จากสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มสูงขึ้นของราคาที่ดิน ทำให้การจัดสรรที่ดินมีแนวโน้มลดลง การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย และอาคารพาณิชย์มีลักษณะเป็นอาคารขนาดใหญ่ พื้นที่พาณิชย์กรรมมีหนาแน่นบริเวณถนนสุขุมวิท 77 (อ่อนนุช) และถนนพัฒนาการ การเกิดโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น พื้นที่อุตสาหกรรมและคลังสินค้ากระจายแทรกอยู่ในพื้นที่อยู่อาศัย บริเวณถนนสุขุมวิท 77 (อ่อนนุช) ถนนสุขาภิบาล 2 และถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9

2.7.5 การประกอบอาชีพของประชากร

1. **ด้านเกษตรกรรม** พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร มีแนวโน้มลดลงอันเป็นผลจากการขยายตัวของที่อยู่อาศัยและการค้า อย่างไรก็ตามพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่ในแขวงดอกไม้ และแขวงประเวศ มีการทำนาข้าวมากในแขวงประเวศ (หมู่ที่ 1, 2 และ 3) แขวงดอกไม้ (หมู่ที่ 6, 7, 8, 9, 10 และ 12) นอกเหนือจากการทำนาแล้ว ยังมีการปลูกพืชยืนต้นพวกผลไม้ เช่น มะม่วง มะพร้าว เป็นต้น

2. **ด้านการเลี้ยงสัตว์** ในบางพื้นที่มีการเลี้ยงแพะ โคนเนื้อ เป็ด ไก่ และปลา บริเวณริมคลองปึกหลัก แขวงดอกไม้ มีการเพาะเลี้ยงปลาแฟนซีคาร์ฟ ที่ชุมชนสุเหว่าจรเข้ขบเลี้ยงปลาทอง ปลาหางนกยูง และริมคลองประเวศบุรีรัมย์ใกล้ถนนพัฒนาการ มีการเลี้ยงปลาทั้งในบ่อดิน กระชัง และบ่อซีเมนต์ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงเพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าขายปลีกหรือส่งบริษัทส่งออกต่างประเทศ

3. **ด้านการค้าและการบริการ** เขตประเวศมีสถานประกอบการรวมทั้งสิ้น 1,033 ราย ตลาด 5 แห่ง ศูนย์การค้า 2 แห่ง โรงมหรสพ 2 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ 22 แห่ง โรงแรม 4 แห่ง นิคมอุตสาหกรรม 2 แห่ง โรงน้ำแข็ง 2 แห่ง จุดผ่อนผันหาบเร่แผงลอย 3 จุด มีจำนวนผู้ค้า 140 ราย (สำนักงานเขตประเวศ สํารวจเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2547)

จากการสำรวจโรงงานอุตสาหกรรมในเขตประเวศ พบว่ามีโรงงานอุตสาหกรรมผลิตโลหะมากที่สุด รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และไม้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ส่งออกทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการเจียรไนพลอย โดยเฉพาะบริเวณชุมชนริมคลองประเวศฝั่งเหนือ เช่น ชุมชนสุเหร่าทางควาย แขวงประเวศ และนิคมอุตสาหกรรมอัญธานี (Gemopolis) ซึ่งบริหารงานโดยบริษัท I.G.S. จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่บนถนนสุขาภิบาล 2 แขวงดอกไม้ เป็นศูนย์กลางการผลิตและการส่งออกเพชร อัญมณีและเครื่องประดับ พลอยประดับ ประกอบด้วยโรงงาน 37 โรง

ส่วนอุตสาหกรรมในครัวเรือนในเขตประเวศมีมากมายหลายอย่าง เช่น ในปี 2546 ผลิตภัณฑ์ OTOP ของเขตประเวศที่ได้รับการคัดสรรให้อยู่ในระดับ 5 ดาว ได้แก่ ภาพกระดาษสาขนาด 4 ดาว ได้แก่ ใส้อ้ว-น้ำพริกหนุ่ม กรอบรูปจิ๊กซอว์ ยีราฟกระดาษหนังสือพิมพ์ พลอยและเครื่องประดับจากพลอย น้ำวานหางจรเข้ ระดับ 3 ดาว ได้แก่ ทองหยอด เนื้อสวรรค์ ผ้าปัก เสื้อผ้าสตรีอิสลาม เครื่องประดับหินบำบัดโรค กระเช้าดอกไม้-กระเช้าตุ๊กตา ขนมอบ เป็นต้น

2.7.6 การคมนาคม

1. **ทางรถยนต์** การคมนาคมขนส่งโดยทางรถยนต์ เป็นระบบการขนส่งที่สำคัญที่สุดของเขตประเวศ โดยมีถนน 8 สาย ได้แก่ ถนนอ่อนนุช ถนนศรีนครินทร์ ถนนพัฒนาการ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ถนนสุขาภิบาล 2 ถนนรามคำแหง 2 ถนนหลวงพิเศษ กรุงเทพ-ชลบุรี (มอเตอร์เวย์) ถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก (บางนา-บางปะอิน)

2. **ทางรถไฟ** มีสถานีรถไฟ 1 แห่ง คือ สถานีรถไฟทับช้าง

3. **ทางน้ำ** เป็นการให้บริการระยะสั้นในบริเวณคลองประเวศบุรีรมย์ โดยใช้เรือหางยาวและเรือพายสัญจรไปมาภายในชุมชน ซึ่งในพื้นที่เขตประเวศมีคลองทั้งสิ้น 35 คลอง และลำราง 27 ลำราง สะพานข้ามคลอง 23 สะพาน

2.7.7 สถานที่สำคัญ

1. **วัด** ได้แก่ วัดกระทู้มเสื่อปลา วัดคุณแม่จันทร์ วัดตะกล้า วัดทุ่งลานนา วัดแก้วพิทักษ์เจริญธรรม วัดทุ่งเศรษฐี

2. **มัสยิด** ได้แก่ มัสยิดชะห์รอตุลอิสลาม มัสยิดเราะห์มาตุลอิสลาม มัสยิดอันวาริชซุนนะห์ มัสยิดยามีตุลอิสลาม มัสยิดนูรัลอิบาดะห์ มัสยิดคารูตมุตากีน มัสยิดอัศฮาอะห์ มัสยิดอามานาตุลอิสลาม มัสยิดอัลอ้าลาวี มัสยิดยามีอุลอิบาดะห์ มัสยิดกามาตุลอิมาน

3. โรงเรียน

1) โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ร.ร.วัดกระทู้มเสื่อปลา ร.ร.สุเหร่าทางควาย ร.ร.คลองปักหลัก ร.ร.สุเหร่าทับช้าง ร.ร.สุเหร่าบ้านม้า ร.ร.งามมานะ ร.ร.สุเหร่าบึงหนองบอน ร.ร.อยู่เป็นสุขอนุสรณ์ ร.ร.สุวิทย์เสรีอนุสรณ์ ร.ร.สุเหร่าศาลาลอย ร.ร.วัดตะกล้า ร.ร.สุเหร่าจรเข้ขบ ร.ร.คลองมะขามเทศ ร.ร.คชเพื่อกอนุสรณ์ ร.ร.แก่นทองอุปถัมภ์

2) โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ ร.ร.บ้านหนองบอน

3) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ได้แก่ ร.ร.ราชดำริ

4) โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ได้แก่ ร.ร.วังเด็กกฤตศิลป์วิทยา

ร.ร.นราทร ร.ร.ศุภกรณ์วิทยา ร.ร.วัฒนธรรมวิทยาลัย ร.ร.ปิยะจิตวิทยา ร.ร.กรุงเทพพิทยา ร.ร.เอกวิทย์อ่อนนุช บริหารธุรกิจ

5) โรงเรียนนานาชาติ ได้แก่ ร.ร.นานาชาติชาร์เตอร์ ร.ร.แพนเอเชีย

4. สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2 วิทยาลัยดุสิตธานี

5. โรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลศิรินคร โรงพยาบาลจุฬารัตน์ ศูนย์บริการสาธารณสุข 57 แขวงหนองบอน ศูนย์บริการสาธารณสุข 57 (สาขาย่อย) แขวงดอกไม้

6. สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ สวนหลวง ร.9 วัดกระทู้มเสื่อปลา ศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ ศูนย์การค้าเสรีเซ็นเตอร์

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขต
ปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการศึกษา 2 ลักษณะ คือ

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้ารวบรวมจากหนังสือ เอกสารทาง
วิชาการ วารสาร รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้อ้างอิงประกอบการศึกษา
2. ศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามผู้ประกอบกิจการหรือ
ผู้ดูแลกิจการร้านอาหาร แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบกิจการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในเขตปริมณฑล
กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ขออนุญาตทำการค้าในเขตปริมณฑลกับสำนักงานเขตฯ จำนวนทั้งสิ้น 153 ราย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จาก
กลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Number Table) ได้รายชื่อร้านอาหารที่มีทะเบียนอยู่ใน
เขตปริมณฑล ตามขนาดของตัวอย่างที่ได้จากการใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน
บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธ์, 2540) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนของผู้ประกอบการร้านอาหารทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้
ในที่นี้ให้ $= 0.05$

$$\text{แทนค่า } n = \frac{153}{1 + 153 (0.05)^2} = 110.66$$

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่างให้เท่ากับ 111 ตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นแนวทางกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือ เพื่อให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษาและตรงตามวัตถุประสงค์ โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
- ส่วนที่ 3 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
- ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย

3.3 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลและแนวคิดที่รวบรวมได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาสรุป และกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแก้ไข ปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและตรงตามเนื้อหา ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ราย
5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ มาแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนออกเก็บข้อมูลในพื้นที่จริง

3.4 เกณฑ์การให้คะแนน

1. แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน นำคะแนนที่ได้มาจัดระดับความรู้ด้วยวิธีทางสถิติเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับความรู้มาก	มีคะแนนมากกว่า $\bar{X} + 0.5 \text{ S.D.}$ หรือมีคะแนนมากกว่า 17
ระดับความรู้ปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง $\bar{X} \pm 0.5 \text{ S.D.}$ หรือมีคะแนนระหว่าง 14-17
ระดับรู้น้อย	มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{X} - 0.5 \text{ S.D.}$ หรือมีคะแนนน้อยกว่า 14

โดยที่ค่าของ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

จากการศึกษาพบว่า $\bar{X} = 15.69$ และ $\text{S.D.} = 2.69$

2. แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง ให้	2 คะแนน
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง ให้	1 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ ให้	0 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาจัดระดับความรู้ด้วยวิธีทางสถิติเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมาก	มีคะแนนมากกว่า $\bar{X} + 0.5 \text{ S.D.}$ หรือมีคะแนนมากกว่า 26
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง $\bar{X} \pm 0.5 \text{ S.D.}$ หรือมีคะแนนระหว่าง 20-26
ระดับการปฏิบัติน้อย	มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{X} - 0.5 \text{ S.D.}$ หรือมีคะแนนน้อยกว่า 20

โดยที่ค่าของ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

จากการศึกษาพบว่า $\bar{X} = 23.02$ และ S.D. = 6.39

3.5 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) แบ่งออกเป็น

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ใช้วิธีการหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) โดยใช้สูตร KR - 20 (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ์, 2540)

$$\text{คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ} = \sigma^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{30(7,626) - (472)^2}{900} \\ &= \frac{228,780 - 222,784}{900} \\ &= 6.66 \end{aligned}$$

$$\sum p_i q_i = 1.41$$

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum p_i q_i}{\sigma^2} \right\}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{20}{20-1} \left\{ 1 - \frac{1.41}{6.66} \right\} = 0.8295$$

ปรากฏว่าได้ค่าประมาณความเที่ยงของเครื่องมือ เท่ากับ 0.83

เมื่อ r_{tt} = ค่าประมาณความเที่ยงของเครื่องมือ

k = จำนวนข้อคำถาม

$$\begin{aligned}
 p_i &= \text{ค่าความยากของคำถามที่ } i \\
 q_i &= 1 - p_i \\
 \sigma^2 &= \text{ค่าความแปรปรวนของคะแนน}
 \end{aligned}$$

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ใช้วิธีการหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2540) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ
 k = จำนวนข้อของเครื่องมือ
 σ_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 σ^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ปรากฏว่าได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ เท่ากับ 0.83
 (ดูการคำนวณค่าจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ในภาคผนวก ข)

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสอบถามผู้ประกอบการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยได้ออกเก็บข้อมูลเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2548

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อสร้างคู่มือลงรหัสและลงรหัส จากนั้นนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาทำการประมวลผลโดยวิธีการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) ใช้หลักสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการร้านอาหารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์เชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test ในการทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 5, 7, 9 และ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือค่าสถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 3, 4, 6, 8, 10 และวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-Square test) ในการทดสอบสมมติฐานข้อ 12 เพื่อหาความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ของผู้ประกอบการร้านอาหารกับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขต
ประเวศได้เสนอรายงานผลการวิจัยเป็น 4 ส่วน คือ

1. ส่วนการวิเคราะห์เชิงพรรณนา
2. ผลการวัดระดับความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย
3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย
4. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย
โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ส่วนการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความบ่อยครั้ง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อ
อธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

1. ปัจจัยทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	54	48.6
หญิง	57	51.4
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นเพศชายร้อยละ 48.6 เป็นเพศหญิงร้อยละ 51.4

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	31	27.9
30 - 39 ปี	58	52.3
40 - 49 ปี	22	19.8
50 - 59 ปี	0	0.0
60 ปี ขึ้นไป	0	0.0
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุระหว่าง 40 - 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.9 และร้อยละ 19.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	3	2.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	2.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวท.	24	21.6
อนุปริญญา/ปวส.	4	3.6
ปริญญาตรี	76	68.5
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.9
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวท. และอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 21.6 และร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้

ระดับรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
< 5,000 บาท	6	5.4
5,000 - 10,000 บาท	54	48.6
10,001 - 15,000 บาท	33	29.7
15,001 - 20,000 บาท	6	5.4
> 20,000 บาท	8	7.2
ไม่ระบุ	4	3.6
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว) อยู่ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาคือ 10,001 - 15,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.7 และร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

2. ปัจจัยนอกองค์ประกอบทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ จำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร การได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ขนาดของร้านอาหาร ประเภทของอาหารที่จำหน่าย และระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ

การรับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยได้รับ	88	79.3
ไม่เคยได้รับ	21	18.9
ไม่ระบุ	2	1.8
รวม	111	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ร้อยละ 79.3 และไม่เคยได้รับ ร้อยละ 18.9

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	เคยได้รับข้อมูล		ไม่เคยได้รับข้อมูล	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ป้ายประชาสัมพันธ์	59	53.2	52	46.8
เอกสารเผยแพร่	50	45.0	61	55.0
วิทยุ	8	7.2	103	92.8
โทรทัศน์	75	67.6	36	32.4
หนังสือพิมพ์	13	11.7	98	88.3
อินเทอร์เน็ต	3	2.7	108	97.3
เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตฯ	9	8.1	102	91.9

จากตารางที่ 4.6 พบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับคือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมา คือ ป้ายประชาสัมพันธ์ และเอกสารเผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ 53.2 และร้อยละ 45.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการได้รับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ความบ่อยครั้งในการได้รับข้อมูลข่าวสาร			ไม่ระบุ (%)	รวม %
	1-2 ครั้ง/เดือน (%)	3-4 ครั้ง/เดือน (%)	> 4 ครั้ง/เดือน (%)		
ป้ายประชาสัมพันธ์	47 (42.3%)	8 (7.2%)	4 (3.6%)	52 (46.8%)	100.0
เอกสารเผยแพร่	45 (40.5%)	3 (2.7%)	2 (1.8%)	61 (55.0%)	100.0
วิทยุ	6 (5.4%)	2 (1.8%)	0	103 (92.8%)	100.0
โทรทัศน์	48 (43.2%)	18 (16.2%)	9 (8.1%)	36 (32.4%)	100.0
หนังสือพิมพ์	5 (4.5%)	5 (4.5%)	3 (2.7%)	98 (88.3%)	100.0
อินเทอร์เน็ต	2 (1.8%)	1 (0.9%)	0	108 (97.3%)	100.0
เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตฯ	8 (7.2%)	1 (0.9%)	0	102 (91.9%)	100.0

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาความบ่อยครั้งของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 1-2 ครั้ง/เดือน เรียงลำดับของแหล่งที่ได้รับมากไปหาน้อย 3 แหล่ง คือ จากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 43.2 ป้ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 42.3 และเอกสารเผยแพร่ร้อยละ 40.5

สำหรับกลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 3-4 ครั้ง/เดือน แหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 16.2 ส่วนกลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง/เดือน แหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 8.1

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร

จำนวนปีที่ขายอาหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
< 5 ปี	43	38.7
5 -10 ปี	42	37.8
11 -15 ปี	9	8.1
16 -20 ปี	3	2.7
> 20 ปี	11	9.9
ไม่ระบุ	3	2.7
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการขายอาหารน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมา คือ 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.8

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน

การรับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยได้รับ	84	75.7
ไม่เคยได้รับ	24	21.6
ไม่ระบุ	3	2.7
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่าร้านของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ซึ่งมีถึงร้อยละ 75.7 ในขณะที่ไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน มีเพียงร้อยละ 21.6

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของร้านอาหาร

ขนาดของร้านอาหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก (1 คูหา)	29	26.1
ขนาดกลาง (2 คูหา)	53	47.7
ขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 3 คูหาขึ้นไป)	27	24.4
ไม่ระบุ	2	1.8
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าร้านของกลุ่มตัวอย่างเป็นร้านอาหารขนาดกลางร้อยละ 47.7 ร้านอาหารขนาดเล็กร้อยละ 26.1 และร้านอาหารขนาดใหญ่ร้อยละ 24.4

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของอาหารที่จำหน่าย

ประเภทของอาหารที่จำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำหน่ายอาหารชนิดเดียว	58	52.3
จำหน่ายอาหารตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป	47	42.3
ไม่ระบุ	6	5.4
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่าร้านของกลุ่มตัวอย่างจำหน่ายอาหารชนิดเดียว คิดเป็นร้อยละ 52.3 และจำหน่ายอาหารตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.3

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน

ระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง	0	0
4 - 8 ชั่วโมง	26	23.4
9 - 12 ชั่วโมง	75	67.6
มากกว่า 12 ชั่วโมง	10	9.0
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่าร้านของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดให้บริการในแต่ละวัน 9 - 12 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมา คือ 4 - 8 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 23.4

3. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ปริมาณขยะมูลฝอย ลักษณะของวัสดุที่ใช้ใส่เศษอาหาร จำนวนผู้คัดแยก ประเภทขยะ ประเภทขยะที่มีการแยกก่อนทิ้ง วิธีการกำจัดขยะพวกเศษอาหาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงปริมาณขยะมูลฝอย/ร้าน/วัน

ปริมาณขยะสูงสุด (กิโลกรัม)	ปริมาณขยะต่ำสุด (กิโลกรัม)	ปริมาณขยะเฉลี่ย ($\bar{X}$) (กิโลกรัม)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
250	1	21.88	37.66

จากตารางที่ 4.13 พบว่าปริมาณเศษอาหารที่เหลือจากร้านอาหารในแต่ละวัน มีปริมาณสูงสุด 250 กิโลกรัม (จากร้านอาหารญี่ปุ่น) ส่วนปริมาณต่ำสุดคือ 1 กิโลกรัม (จาก Lobby Lounge ของโรงแรม) และเมื่อคิดปริมาณขยะเฉลี่ยเท่ากับ 21.88 กิโลกรัม

เนื่องจากลักษณะของร้านอาหารในเขตประเวศที่มีขนาดใหญ่และเล็กแตกต่างกันมาก ทำให้ปริมาณเศษอาหารที่เหลือจากร้านอาหารในแต่ละวันแตกต่างกันไปตามขนาดของร้าน ผลที่ปรากฏจึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 37.66

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของวัสดุที่ใช้ใส่เศษอาหาร

ลักษณะของวัสดุ	จำนวนวัสดุ	ร้อยละ
ถังพลาสติก	43	34.96
ถุงพลาสติกดำหรือถุงดำ	74	60.16
ถุงพลาสติกใส	2	1.63
ภาชนะแก้ว	2	1.63
ภาชนะเซรามิก	1	0.81
ภาชนะสแตนเลส	1	0.81
รวม	123	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่าร้านของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เลือกใช้ถุงดำใส่เศษอาหาร คิดเป็นร้อยละ 60.16 รองลงมาคือ ถังพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 34.96 และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ถุงดำร่วมกับถังพลาสติก กล่าวคือ ใช้ถุงดำวางสวมในถังเพื่อรองรับเศษอาหารที่ทิ้ง เมื่อเต็มจะมัดปากถุง แล้วนำไปทิ้งที่ถังขยะนอกร้าน

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีการคัดแยกประเภทขยะ

การคัดแยกขยะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีการคัดแยกขยะ	100	90.1
ไม่มีการคัดแยกขยะ	10	9.0
ไม่ระบุ	1	0.9
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่าร้านของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งถึงร้อยละ 90.1 ส่วนร้านที่ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งมีเพียงร้อยละ 9.0

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทขยะที่มีการแยกก่อนทิ้ง

ประเภทของขยะ	แยกขยะ		ไม่แยกขยะ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เศษอาหาร	99	89.2	12	10.8
พลาสติก	86	77.5	25	22.5
แก้ว	30	27.0	81	73.0
กระดาษ	69	62.2	42	37.8
เหล็ก/โลหะ	7	6.3	104	93.7
อื่น ๆ	3	2.7	108	97.3

จากตารางที่ 4.16 พบว่าประเภทของขยะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแยกก่อนทิ้งคือ เศษอาหาร คิดเป็นร้อยละ 89.2 รองลงมา คือ พลาสติก และกระดาษ คิดเป็นร้อยละ 86 และร้อยละ 69 ตามลำดับ ส่วนขยะกลุ่มอื่น ๆ ที่มีการแยก ได้แก่ ตะเกียบไม้ กระจัง และไข่ม้วน

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการกำจัดขยะพิษอาหาร

วิธีการกำจัดขยะ	กำจัดขยะ		ไม่กำจัดขยะ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หมักทำปุ๋ย	0	0	111	100.0
ขายให้คนอื่นนำไปเลี้ยงสัตว์	10	9.0	101	91.0
นำไปทิ้งถึงขยะนอกร้าน	94	84.7	17	15.3
ทำขยะหอม (ปุ๋ยน้ำชีวภาพ)	0	0	111	100
ขุดหลุมฝังกลบ	1	0.9	110	99.1
อื่น ๆ	11	9.9	100	90.1

จากตารางที่ 4.17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกำจัดขยะพิษอาหารด้วยการนำไปทิ้งถึงขยะนอกร้าน คิดเป็นร้อยละ 84.7 ส่วนวิธีการกำจัดขยะอื่น ๆ ซึ่งระบุไว้ในแบบสอบถาม ได้แก่ การนำไปทิ้งยังจุดรวมขยะที่ทางศูนย์การค้ากำหนดไว้ ขายให้ร้านค้าอื่น นำไปเลี้ยงสัตว์เอง (ไม่ได้ขาย)

4.2 ผลการวัดระดับความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย

1. การวัดระดับความรู้

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกและตอบผิดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ภาชนะบรรจุ หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น คำตอบ: ถูก	101 (91.0%)	10 (9.0%)
2. ขยะเปียก ได้แก่ มูลฝอยที่มีความชื้นสูงและติดไฟได้ยาก เช่น เศษอาหาร เศษพืชผักผลไม้ คำตอบ: ถูก	107 (96.4%)	4 (3.6%)
3. ขยะแห้ง ได้แก่ มูลฝอยที่มีความชื้นต่ำและติดไฟได้ เช่น เศษกระดาษ กิ่งไม้ และที่ติดไฟไม่ได้ เช่น เศษแก้ว เศษโลหะ ครอบป้องกันโลหะ คำตอบ: ถูก	101 (91.0%)	10 (9.0%)
4. กองขยะเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรคต่าง ๆ เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู คำตอบ: ถูก	103 (92.8%)	8 (7.2%)

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ตอบถูก	ตอบผิด
5. กลิ่นที่เกิดจากขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ซากสัตว์ ก่อให้เกิดความรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย คำตอบ: ถูก	101 (91.0%)	10 (9.0%)
6. ขยะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดินเสื่อม น้ำเน่าเสีย อากาศ เป็นพิษ คำตอบ: ถูก	100 (90.1%)	11 (9.9%)
7. การนำขยะพวกเศษอาหาร ไปเลี้ยงสัตว์จะต้องผ่านความร้อนก่อน เพื่อให้ความร้อนฆ่าเชื้อโรคและพยาธิที่อาจปนมากับเศษอาหาร คำตอบ: ถูก	81 (73.0%)	30 (27.0%)
8. ไม่จำเป็นต้องมีการคัดแยกประเภทของขยะก่อนที่จะนำมาหมักทำปุ๋ย คำตอบ: ผิด	61 (55.0%)	50 (45.0%)
9. เศษอาหารสามารถนำไปกำจัดด้วยการทำเป็นขยะหอม (ปุ๋ยน้ำชีวภาพ) ได้ คำตอบ: ถูก	80 (72.1%)	31 (27.9%)
10. ขวดเครื่องปรุงรสต่าง ๆ ที่เหลือจากการใช้แล้ว สามารถเก็บรวบรวมไว้เพื่อนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า คำตอบ: ถูก	86 (77.5%)	25 (22.5%)
11. การนำขวดน้ำดื่มพลาสติกที่ใช้แล้วไปเผาไฟ จะไม่ทำให้เกิดอากาศเป็นพิษ คำตอบ: ผิด	52 (46.8%)	59 (53.2%)
12. ขวดพลาสติกใสของที่ใช้แล้วและไม่เปราะเปื้อน สามารถเก็บรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ได้อีก คำตอบ: ถูก	93 (83.8%)	18 (16.2%)
13. การคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาผลิตใหม่หรือรีไซเคิล (Recycle) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ คำตอบ: ถูก	94 (84.7%)	17 (15.3%)
14. การคัดแยกขยะติดเชื้อออกจากขยะทั่วไปเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เพราะจะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย คำตอบ: ผิด	66 (59.5%)	45 (40.5%)
15. การแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งถังขยะ ช่วยลดปัญหาขยะในชุมชนได้ คำตอบ: ถูก	100 (91.0%)	11 (9.9%)
16. การแพร่ระบาดของโรคอุจจาระร่วงมีสาเหตุมาจากการจัดการขยะมูลฝอยไม่ดี คำตอบ: ถูก	93 (83.8%)	18 (16.2%)

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ตอบถูก	ตอบผิด
17. การลดการทิ้งสิ่งของให้เป็นขยะ เป็นหลักการจัดการขยะเบื้องต้น คำตอบ: ถูก	97 (87.4%)	14 (12.6%)
18. การทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำไม่ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย คำตอบ: ผิด	56 (50.5%)	55 (49.5%)
19. ผ้าปิดปากและจมูก ถุงมือยาง ผ้าเช็ดมือ รองเท้าบูท เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการขยะมูลฝอย คำตอบ: ถูก	96 (86.5%)	15 (13.5%)
20. การเผาขยะในเตาความร้อนสูง เป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คำตอบ: ถูก	74 (66.7%)	37 (33.3%)

จากตารางที่ 4.18 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยได้ถูกต้อง ยกเว้นคำถามข้อ 11 ที่มีผู้ตอบผิดมากกว่าตอบถูก กล่าวคือ ตอบผิด 59 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 ตอบถูก 52 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8

นำผลการศึกษาในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมาแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 15.69 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.69 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	24	21.6
ปานกลาง	60	54.1
มาก	27	24.3
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือ ระดับมาก และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.3 และร้อยละ 21.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและร้อยละการตอบผิดเป็นรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มระดับความรู้ต่ำ

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ตอบผิด	ร้อยละ
1. ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถ้ำ มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น	4	2.31
2. ขยะเปียก ได้แก่ มูลฝอยที่มีความชื้นสูงและติดไฟได้ยาก เช่น เศษอาหาร เศษพืชผักผลไม้	1	0.58
3. ขยะแห้ง ได้แก่ มูลฝอยที่มีความชื้นต่ำและติดไฟได้ เช่น เศษกระดาษ กิ่งไม้ และที่ติดไฟไม่ได้ เช่น เศษแก้ว เศษโลหะ กระจังโลหะ	7	4.05
4. กองขยะเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรคต่าง ๆ เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู	4	2.31
5. กลิ่นที่เกิดจากขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ซากสัตว์ ก่อให้เกิดความรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย	6	3.47
6. ขยะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดินเสื่อม น้ำเน่าเสีย อากาศ เป็นพิษ	8	4.62
7. การนำขยะพวกเศษอาหาร ไปเลี้ยงสัตว์จะต้องผ่านความร้อนก่อน เพื่อให้ความร้อนฆ่าเชื้อโรคและพยาธิที่อาจปนมากับเศษอาหาร	7	4.05
8. ไม่จำเป็นต้องมีการคัดแยกประเภทของขยะก่อนที่จะนำมาหมักทำปุ๋ย	14	8.09
9. เศษอาหารสามารถนำไปกำจัดด้วยการทำเป็นขยะหอม (ปุ๋ยน้ำชีวภาพ) ได้	9	5.20
10. ขวดเครื่องปรุงรสต่าง ๆ ที่เหลือจากการใช้แล้ว สามารถเก็บรวบรวมไว้เพื่อนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า	9	5.20
11. การนำขวดน้ำดื่มพลาสติกที่ใช้แล้วไปเผาไฟ จะไม่ทำให้เกิดอากาศเป็นพิษ	12	6.94
12. ถุงพลาสติกใส่ง่ายๆ ที่ใช้แล้วและไม่เปรอะเปื้อน สามารถเก็บรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ได้อีก	6	3.47
13. การคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาผลิตใหม่หรือรีไซเคิล (Recycle) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ	7	4.05
14. การคัดแยกขยะติดเชื่อออกจากขยะทั่วไปเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เพราะจะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	15	8.67
15. การแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งถึงขยะ ช่วยลดปัญหาขยะในชุมชนได้	7	4.05
16. การแพร่ระบาดของโรคอุจจาระร่วงมีสาเหตุมาจากการจัดการขยะมูลฝอยไม่ดี	12	6.94
17. การลดการทิ้งสิ่งของให้เป็นขยะ เป็นหลักการจัดการขยะเบื้องต้น	10	5.78
18. การทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำไม่ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย	14	8.09
19. ผ้าปิดปากและจุก ถุงมือยาง ผ้าเช็ดมือ รองเท้าบูท เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการขยะมูลฝอย	8	4.62
20. การเผาขยะในเตาความร้อนสูง เป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด	13	7.51

จากตารางที่ 4.20 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มระดับความรู้น้อยมีการตอบผิดกระจายกันไปในทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีการตอบผิดมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 14 คิดเป็นร้อยละ 8.67 ข้อ 8 และข้อ 18 คิดเป็น ร้อยละ 8.09 ข้อ 20 คิดเป็นร้อยละ 7.51

2. การวัดการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อของการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการ ขยะมูลฝอย

ข้อความ	การปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย				ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ การ ปฏิบัติ
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ			
	3	2	1	0			
1. ท่านนำขยะพวกเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์หรือ ขายเป็นคนอื่นไปเลี้ยงสัตว์	12 (11.0%)	7 (6.4%)	2 (1.8%)	88 (80.7%)	0.48	1.02	น้อย
2. ท่านนำขยะพวกเศษอาหาร เศษผักและผลไม้ ไปทำปุ๋ยหมัก	3 (2.8%)	1 (0.9%)	3 (2.8%)	101 (93.5%)	0.13	0.55	น้อย
3. ท่านนำขยะพวกเศษอาหาร เศษผักและผลไม้ ไปฝังกลบ	3 (2.8%)	1 (0.9%)	3 (2.8%)	101 (93.5%)	0.13	0.55	น้อย
4. ขวดน้ำปลาหรือขวดเครื่องปรุงรสต่าง ๆ ที่เหลือจากการใช้แล้ว ท่านจะรวบรวมไว้ เพื่อนำไปขายให้กับชาเล้ง	20 (18.3%)	55 (50.5%)	14 (12.8%)	20 (18.3%)	1.69	0.98	ปาน กลาง
5. ท่านเก็บรวบรวมขวดพลาสติกบรรจุน้ำ ชนิดขวดชุ่นและขวดใส (ขวดเพ็ท) ไว้ เพื่อนำไปขายให้กับชาเล้ง	26 (23.9%)	57 (52.3%)	8 (7.3%)	18 (16.5%)	1.83	0.98	มาก
6. ถุงพลาสติกที่ใส่ของแล้วและไม่เปรอะเปื้อน ท่านจะแยกเก็บไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อีก	25 (22.9%)	62 (56.9%)	11 (10.1%)	11 (10.1%)	1.93	0.86	มาก
7. ท่านแยกถังขยะที่ร้านเป็นถังขยะเปียก และ ถังขยะแห้ง	38 (34.5%)	52 (47.3%)	11 (10.0%)	9 (8.2%)	2.08	0.88	มาก
8. ท่านใช้ภาชนะรองรับเศษอาหารที่มีสภาพดี ไม่รั่วซึมและมีฝาปิด	50 (45.9%)	48 (44.0%)	11 (10.1%)	0 (0)	2.36	0.66	มาก
9. ท่านทิ้งขยะลงในถุงดำแล้วมัดให้เรียบร้อย ก่อนนำไปทิ้งลงถังขยะนอกร้าน	53 (48.2%)	51 (46.4%)	6 (5.5%)	0 (0)	2.43	0.60	มาก
10. ท่านเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ต้องส่งภาชนะบรรจุ คืนแก่ผู้ผลิต เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำอัดลม	29 (26.9%)	56 (51.9%)	8 (7.4%)	15 (13.9%)	1.92	0.95	มาก
11. ท่านดูแลรักษาความสะอาดบริเวณหน้าร้าน และในร้านของท่าน	54 (49.1%)	53 (48.2%)	3 (2.7%)	0 (0)	2.46	0.55	มาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ข้อความ	การปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ			
	3	2	1	0			
12. ท่านเสียด้านธรรมเนียมในการเก็บขยะให้กับทางสำนักงานเขตฯ	30 (28.0%)	56 (52.3%)	2 (1.9%)	19 (17.8%)	1.91	1.01	มาก
13. เมื่อมีปัญหาด้านขยะมูลฝอยท่านจะแจ้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตฯ	18 (17.0%)	41 (38.7%)	26 (24.5%)	21 (19.8%)	1.53	1.00	ปานกลาง
14. ท่านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามูลฝอยให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	14 (13.2%)	37 (34.9%)	26 (24.5%)	29 (27.4%)	1.34	1.02	น้อย
15. ท่านเข้าร่วมโครงการรณรงค์รักษาความสะอาดในวันสำคัญต่าง ๆ	11 (10.3%)	34 (31.8%)	41 (38.3%)	21 (19.6%)	1.33	0.91	น้อย

จากตารางที่ 4.21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติในข้อ 1, 2, 3, 14, 15 น้อย ปฏิบัติในข้อ 4 และ 13 ปานกลาง ปฏิบัติในข้อ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 และ 12 มาก

นำผลการศึกษาในส่วนของกรปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมาแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.58 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.44 ได้ผลปรากฏดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ระดับการปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	22	19.8
ปานกลาง	68	61.3
มาก	21	18.9
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4.22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมาคือ ระดับน้อย และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 19.8 และร้อยละ 18.9 ตามลำดับ

4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย

แสดงผลการศึกษาตามสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปฏิบัติในการจัดขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ตัวแปรเพศ	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t (จำนวน)	p-Value
ชาย	53	1.5993	0.4134	0.325	0.746
หญิง	56	1.5718	0.4661		

จากตารางที่ 4.23 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างอายุกับการปฏิบัติในการจัดขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน (N)	Sum of Squares	Mean Squares	F (จำนวน)	p-Value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ	2	0.302	0.151	0.792	0.456
ความแตกต่างภายในกลุ่มอายุ	108	20.574	0.191		
รวม	110	20.876			

จากตารางที่ 4.24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติในการจัดขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน (N)	Sum of Squares	Mean Squares	F (จำนวน)	p-Value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการศึกษา	5	0.743	0.149	0.775	0.570
ความแตกต่างภายในกลุ่มการศึกษา	105	20.133	0.192		
รวม	110	20.876			

จากตารางที่ 4.25 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างรายได้กับการปฏิบัติในการจัดขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน (N)	Sum of Squares	Mean Squares	F (จำนวน)	p-Value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มรายได้	4	0.167	4.168E-02	0.223	0.925
ความแตกต่างภายในกลุ่มรายได้	102	19.069	0.187		
รวม	106	19.236			

จากตารางที่ 4.26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ตัวแปรการรับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t (คำนวณ)	p-Value
เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	88	1.5967	0.4533	-0.563	0.575
ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	21	1.5368	0.3644		

จากตารางที่ 4.27 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 6 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหารต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหารกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน (N)	Sum of Squares	Mean Squares	F (คำนวณ)	p-Value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มฯ	4	2.580	0.645	3.742	0.007
ความแตกต่างภายในกลุ่มฯ	103	17.756	0.172		
รวม	107	20.336			

จากตารางที่ 4.28 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหารต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.29 แสดงค่า Post Hoc Tests เกี่ยวกับจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร

(I) Year	(J)Year	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	-6.5360E-02	9.007E-02	1.000	-0.3238	0.1930
	11-15 ปี	-0.5102*	0.1522	0.011	-0.9468	-7.3555E-02
	16-20 ปี	0.2467	0.2479	1.000	-0.4645	0.9580
	มากกว่า20ปี	-0.2492	0.1403	0.786	-0.6517	0.1532
5-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	6.536E-02	9.007E-02	1.000	-0.1930	0.3238
	11-15 ปี	-0.04448*	0.1525	0.043	-0.8823	-7.2963E-03
	16-20 ปี	0.3121	0.2481	1.000	-0.3997	1.0239
	มากกว่า20ปี	-0.1839	0.1406	1.000	-0.5873	0.2195
11-15	ต่ำกว่า 5 ปี	0.5102*	0.1522	0.011	7.356E-02	0.9468
	5-10 ปี	0.4448*	0.1525	0.043	7.296E-03	0.8823
	16-20 ปี	0.7569	0.2768	0.074	-3.7184E-02	1.5509
	มากกว่า20ปี	0.2609	0.1866	1.000	-0.2744	0.7963
16-20ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-0.2467	0.2479	1.000	-0.9580	0.4645
	5-10 ปี	-0.3121	0.2481	1.000	-1.0239	0.3997
	11-15 ปี	-0.7569	0.2768	0.074	-1.5509	3.718E-02
	มากกว่า20ปี	-0.4960	0.2704	0.695	-1.2718	0.2798
มากกว่า20ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	0.2492	0.1403	0.786	-0.1532	0.6517
	5-10 ปี	0.1839	0.1406	1.000	-0.2195	0.5873
	11-15 ปี	-0.2609	0.1866	1.000	-0.7963	0.2744
	16-20 ปี	0.4960	0.2704	0.695	-0.2798	1.2718

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนปีดำเนินธุรกิจขายอาหารต่ำกว่า 5 ปี กับ 11-15 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนปีดำเนินธุรกิจขายอาหาร 5-10 ปี กับ 11-15 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนปีดำเนินธุรกิจขายอาหารแตกต่างกัน นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

สมมติฐานข้อที่ 7 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐานของกรมอนามัยกับการปฏิบัติในการจัดขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ตัวแปรการได้รับป้ายมาตรฐาน	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t (คำนวณ)	p-Value
เคยได้รับป้ายมาตรฐาน	84	1.6250	0.4693	1.599	0.113
ไม่เคยได้รับป้ายมาตรฐาน	24	1.4645	0.2701		

จากตารางที่ 4.30 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐานของกรมอนามัยมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 8 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่ขนาดของร้านต่างกัน มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างขนาดของร้านกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน (N)	Sum of Squares	Mean Squares	F(คำนวณ)	p-Value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มขนาดร้าน	3	0.808	0.269	1.415	0.243
ความแตกต่างภายในกลุ่มขนาดร้าน	105	19.986	0.190		
รวม	108	20.795			

จากตารางที่ 4.31 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของร้านต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 9 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารชนิดเดียวกับผู้ที่จำหน่ายอาหารตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประเภทของอาหารที่จำหน่ายกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ตัวแปรจำนวนประเภทของอาหาร	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t (คำนวณ)	p-Value
จำหน่ายอาหารชนิดเดียว	58	1.4790	0.1934	-2.871	0.005
จำหน่ายอาหารตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป	47	1.7118	0.5794		

จากตารางที่ 4.32 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนการจำหน่ายประเภทอาหารต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 10 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระยะเวลาเปิดให้บริการในแต่ละวันต่างกัน มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าความแปรปรวนระหว่างระยะเวลาเปิดให้บริการในแต่ละวันกับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติ F-test

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน (N)	Sum of Squares	Mean Squares	F(คำนวณ)	p-Value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มฯ	2	1.786E-02	8.928E-03	0.046	0.955
ความแตกต่างภายในกลุ่มฯ	108	20.858	0.193		
รวม	110	20.876			

จากตารางที่ 4.33 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาเปิดให้บริการในแต่ละวันต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 11 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีการคัดแยกและไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง
มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการคัดแยกและไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้งกับการปฏิบัติในการจัดการ
ขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ตัวแปรการคัดแยกขยะ	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t (คำนวณ)	p-Value
มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง	100	1.6137	0.4326	1.918	0.058
ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง	10	1.3410	0.3843		

จากตารางที่ 4.34 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการคัดแยกและไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้งมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 12 ความรู้ของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อการ
จัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 4.35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง
โดยวิธีการทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square test)

ระดับความรู้	ระดับการปฏิบัติในการจัดการขยะ			df	χ^2	p-Value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
น้อย	4 (16.66%)	19 (79.16%)	1 (4.17%)	4	18.229	0.001
ปานกลาง	12 (20.00%)	40 (66.66%)	8 (13.33%)			
มาก	6 (22.22%)	9 (33.33%)	12 (44.44%)			

จากตารางที่ 4.35 พบว่าความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย

4.4.1. ปัญหา อุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอย

จากการสอบถามผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศ พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยดังนี้

- 1) ระเบียบในการจัดการขยะมีอยู่แล้วแต่คนไม่ค่อยนำไปปฏิบัติ
- 2) บริเวณที่ทิ้งขยะของห้างยังไม่ดีพอ เพราะไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้
- 3) ประสบปัญหาเรื่องกลิ่นของเศษอาหารที่เหลือจากการบริการลูกค้า
- 4) คนเก็บขยะขายชอบคู้ยี่หาของจากกองขยะ ทำให้ขยะเปียกที่ทิ้งอยู่รวมกันกระจัดกระจาย และไม่ยอมเก็บขยะให้เข้าที่เหมือนเดิม
- 5) ขยะมีกลิ่นเหม็นมากทำให้หายใจไม่ค่อยสะดวก พอแยกขยะเสร็จแล้วไม่รู้ว่าขยะประเภทไหนจะจัดการอย่างไร ควรจะทำอย่างไรกับมันดี
- 6) ขยะมีจำนวนมาก ข้อจำกัดของเวลาทำให้ยากต่อการคัดแยกได้ทุกครั้ง
- 7) ไม่มีที่เก็บขยะ
- 8) ขยะในร้าน ส่วนใหญ่เป็นเศษอาหารประเภทผัก เนื้อสัตว์ กล่องพลาสติกจำนวนมาก ประกอบกับพื้นที่ในร้านมีจำกัดทำให้ยากต่อการแยกขยะ
- 9) ขยะและน้ำเน่าส่งกลิ่นรบกวนขณะทำงาน
- 10) บางครั้งนำขยะไปทิ้งแล้วพบว่าถังขยะสาธารณะมีความสกปรกและเหม็น

4.4.2 ข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย

แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง

จากการสอบถามผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศ ผู้ประกอบการฯ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยดังนี้

- 1) ควรแยกขยะมูลฝอยทุกครั้งที่เก็บมาจากโต๊ะลูกค้าหรือส่วนอื่น ๆ ในร้าน เพื่อง่ายต่อการกำจัด เช่น แยกเป็นเศษอาหาร กระดาษ ถุงพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก
- 2) ถ้าสำนักงานเขตฯ เก็บขนขยะทุกวันจะไม่เกิดปัญหา ถ้าเก็บวันเว้นวันไม่ดี ถ้าปล่อยไว้หลายวันคนหาขยะไปขายจะคู้ยี่หาขยะก่อให้เกิดความสกปรกและเหม็น
- 3) ผู้ทำหน้าที่เก็บขยะควรเก็บขยะให้หมด ขยะส่วนที่เก็บยากก็ควรเก็บขนไปด้วย อย่าเหลือทิ้งไว้
- 4) ที่ทิ้งขยะควรจะมีมากกว่านี้ เพราะจุดที่วางถังขยะอยู่ไกลจากร้านมาก ทำให้ยากแก่การทิ้งแต่ละครั้ง และมีขยะตกค้างในร้านเยอะเกินไป
- 5) ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเจอปัญหา เพราะทางศูนย์การค้าซีคอนสแควร์มีที่ทิ้งขยะให้เรียบร้อยแล้ว เพียงแต่เราจะต้องแยกขยะก่อนนำไปทิ้งทุกวัน

6) ทุกวันนี้ก็ดี อยากให้เจ้าหน้าที่เขตฯ ดูแลควบคุมตามจุดที่ทิ้งขยะของห้างให้ได้มาตรฐานอยู่ตลอด และมีประสิทธิภาพตามที่ได้รณรงค์กันไว้

7) ควรจะลดปริมาณการผลิตภาชนะพวกโฟมลงบ้าง เพราะเป็นขยะที่กำจัดยาก และเมื่อเผาก็ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศด้วย

8) การคัดแยกขยะและการนำขยะไปใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีและถูกต้องแล้ว แต่จิตสำนึกและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการคัดแยกขยะเป็นเรื่องยากที่จะปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องและทุกครั้ง

9) อยากให้มีเจ้าหน้าที่ของศูนย์การค้ามากำจัดขยะให้ เพื่อที่จะได้สะดวกในการกำจัด และเก็บเศษขยะต่าง ๆ ให้ถูกต้อง และถูกสุขลักษณะ

10) ควรจ้างพนักงานเก็บขยะให้มากกว่านี้ เพราะจะได้เก็บขยะไว้นานขึ้น

11) การแยกขยะมูลฝอยเป็นสิ่งที่จำเป็นทุกครั้ง

12) รณรงค์การคัดแยกขยะอย่างจริงจัง และพัฒนาการจัดเก็บขยะให้ดียิ่งขึ้น

13) ควรมีการแนะนำและส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้กระจายอย่างทั่วถึงและง่ายต่อผู้อ่าน

14) ควรมีการนำขยะมา Recycle เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

15) ไม่ควรปล่อยให้ขยะตกค้างมาก เพราะจะทำให้สิ่งแวดล้อมไม่น่าอยู่

16) การมีเครื่องมือเพียงพอ สถานที่กำจัดที่มีประสิทธิภาพ และการรู้จักทิ้งขยะให้เป็นที่ จะช่วยให้ปริมาณขยะลดลงได้

2. ข้อเสนอแนะจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้ประกอบการร้านอาหารยังไม่ค่อยมีการจัดการขยะพวกเศษอาหารให้เกิดประโยชน์ และไม่ถูกวิธี สำนักงานเขตฯ ควรรณรงค์ให้ผู้ประกอบการร้านอาหารกำจัดขยะ ณ แหล่งกำเนิดโดยตรง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการนำเศษอาหารมาทำเป็นปุ๋ยน้ำชีวภาพหรือขยะหอม แก่ผู้ประกอบการร้านอาหารและผู้ที่สนใจ

2) นอกจากสำนักงานเขตฯ จะส่งเสริมการแยกขยะ ด้วยการจัดวางถังขยะเป็นประเภท เช่น ถังขยะเปียก ถังขยะแห้ง และถังขยะรีไซเคิลแล้ว รถขนขยะก็ควรมีการแยกขยะให้ถูกต้องด้วย เพราะถ้าประชาชนแยกขยะไว้เป็นประเภทแล้ว แต่สำนักงานเขตฯ ไม่มีการจัดเก็บขยะให้สอดคล้องกับสิ่งที่ส่งเสริมให้ประชาชนทำเมื่อขยะถูกขนขึ้นรถ ขยะก็จะไปรวมกันอีก ไม่ได้ช่วยทำให้การจัดการขยะดีขึ้น ดังนั้นรถขนขยะก็ควรมีการแยกขยะให้ถูกต้องด้วยเช่นกัน

3) ให้ความรู้กับประชาชนว่าขยะที่มีการคัดแยกแล้วควรจะไปทำอะไรต่อไป เช่น นำไปขาย นำไปแปรรูป หรือให้สำนักงานเขตฯ ไปกำจัด

4) ควรให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการคัดแยกขยะ ผู้ประกอบการร้านอาหารบางคนยังไม่ทราบว่า การแยกขยะจะมีประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ และต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร

5) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือและเข้าใจวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้อง รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ประชาชนช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขต
ประเวศ กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้
ประกอบกิจการร้านอาหาร และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย โดยกลุ่มตัวอย่าง
ที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบกิจการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในเขตประเวศ จำนวนทั้งสิ้น 153 ราย โดย
ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential
Statistics) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิง
อ้างอิง ได้แก่ t-test F-test (ANOVA) และ Chi-Square test ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย

2. ปัจจัยทางประชากรของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ
รายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 48.6 เพศหญิงร้อยละ 51.4 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี
คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.9 และอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.8
ส่วนระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมา
คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 21.6 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (หลังจากหัก
ค่าใช้จ่ายแล้ว) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.6
รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.7 และมากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.2

3. ปัจจัยนอกองค์ประกอบทางประชากรของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ได้แก่ การได้รับข้อมูล
ข่าวสาร/คำแนะนำ จำนวนปีในการดำเนินธุรกิจขายอาหาร การได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ขนาดของ
ร้านอาหาร ประเภทของอาหารที่จำหน่าย และระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน พบว่าผู้ประกอบกิจการ
ร้านอาหารร้อยละ 80.7 เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และร้อยละ 19.3 ไม่
เคยได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับคือ โทรทัศน์ คิด
เป็นร้อยละ 67.6 รองลงมา คือ ป้ายประชาสัมพันธ์ และเอกสารเผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ 53.2 และร้อยละ 45.0
ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความบ่อยครั้งของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่กลุ่มตัวอย่าง

ได้รับ พบว่าส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 1-2 ครั้ง/เดือน เรียงลำดับของแหล่งที่ได้รับมากที่สุดไปหาน้อย 3 แหล่ง คือ จากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 43.2 ป้ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 42.3 และเอกสารเผยแพร่ร้อยละ 40.5 สำหรับกลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 3-4 ครั้ง/เดือน แหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 16.2 ส่วนกลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง/เดือน แหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 8.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการขายอาหารน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมา คือ 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.8 ร้านของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ซึ่งมีถึงร้อยละ 75.7 ในขณะที่ไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน มีเพียงร้อยละ 21.6 ลักษณะของร้านเป็นร้านอาหารขนาดกลางร้อยละ 47.7 ร้านอาหารขนาดเล็กร้อยละ 26.1 และร้านอาหารขนาดใหญ่ร้อยละ 24.4 ส่วนใหญ่จำหน่ายอาหารชนิดเดียว คิดเป็นร้อยละ 52.3 และจำหน่ายตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.3 ร้านส่วนใหญ่เปิดให้บริการในแต่ละวัน 9 - 12 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมา คือ 4 - 8 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 23.4

4. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ปริมาณขยะมูลฝอย ลักษณะของวัสดุที่ใช้ใส่เศษอาหาร จำนวนผู้คัดแยกประเภทขยะ ประเภทขยะที่มีการแยกก่อนทิ้ง วิธีการกำจัดขยะพวกเศษอาหาร พบว่าปริมาณเศษอาหารที่เหลือจากร้านอาหารในแต่ละวัน ปริมาณขยะสูงสุดคือ 250 กิโลกรัม (จากร้านอาหารญี่ปุ่น) ส่วนปริมาณขยะต่ำสุดคือ 1 กิโลกรัม (จาก Lobby Lounge ของโรงแรม) และเมื่อคิดปริมาณขยะเฉลี่ยจากการศึกษานี้มีค่าเท่ากับ 21.88 กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 37.66 ร้านส่วนใหญ่จะเลือกใช้ถุงดำใส่เศษอาหาร คิดเป็นร้อยละ 60.16 รองลงมาคือ ถังพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 34.96 และจากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ถุงดำร่วมกับถังพลาสติก กล่าวคือ ใช้ถุงดำวางสวมอยู่ในถังเพื่อรองรับเศษอาหารที่ทิ้ง เมื่อเต็มจึงมัดปากถุง แล้วนำไปทิ้งที่ถังขยะนอกร้าน ร้านของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งถึงร้อยละ 90.1 ส่วนร้านที่ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งมีเพียงร้อยละ 9.0 ประเภทของขยะมูลฝอยที่มีการแยกก่อนทิ้งคือ เศษอาหาร คิดเป็นร้อยละ 89.2 รองลงมา คือ พลาสติก และกระดาษ คิดเป็นร้อยละ 86 และร้อยละ 69 ตามลำดับ ส่วนขยะกลุ่มอื่น ๆ ที่มีการแยก ได้แก่ ตะเกียบไม้ กระป๋อง และไขมัน เป็นต้น ส่วนใหญ่มีการกำจัดขยะพวกเศษอาหารด้วยการนำไปทิ้งถังขยะนอกร้าน คิดเป็นร้อยละ 84.7 รองลงมาคือ ขายให้คนอื่นนำไปเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 9.0 ส่วนวิธีการกำจัดขยะอื่น ๆ ซึ่งระบุไว้ในแบบสอบถาม ได้แก่ การนำไปทิ้งยังจุดรวมขยะที่ทางศูนย์การค้ากำหนดไว้ ขายให้ร้านค้าอื่น นำไปเลี้ยงสัตว์เอง เป็นต้น

5. ความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยนั้น พบว่าผู้ประกอบการร้านอาหารส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือ ระดับมาก และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.3 และร้อยละ 21.6 ตามลำดับ สำหรับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมาคือ ระดับน้อย และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 19.8 และร้อยละ 18.9 ตามลำดับ

6. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า ปัจจัยทางประชากรของผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ได้แก่ ตัวแปรด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) สำหรับปัจจัยนอกองค์ประกอบทางประชากร ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ การเคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ขนาดของร้านอาหาร ระยะเวลาที่เปิดให้บริการในแต่ละวัน ไม่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ส่วนตัวแปรด้านจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร จำนวนประเภทของอาหารที่จำหน่ายนั้น พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร และจำนวนประเภทของอาหารที่จำหน่ายต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยที่ได้เสนอมาช้างต้น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบกิจการร้านอาหารทุ่มเทเวลาให้กับการค้าขาย ขาดเครื่องมือในการกำจัดขยะ ไม่มีพื้นที่ในการจัดการขยะ ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เช่าพื้นที่จากเอกชนหรือศูนย์การค้า อาจได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดหาที่ทิ้งขยะไว้ให้ ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจึงขาดความใส่ใจในเรื่องการจัดการกับขยะมูลฝอย ส่วนผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีพื้นที่ค้าขายเป็นของตนเอง ก็อาจคิดว่าการจัดการขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขต ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีหน้าที่เพียงการจ่ายค่าธรรมเนียมเก็บขยะให้กับสำนักงานเขตเท่านั้น แม้จะรู้ว่าถ้ามีการจัดการขยะมูลฝอยไม่ดีจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงมีผลทำให้ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะไม่ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยก็ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกันจากสื่อต่าง ๆ ทำให้การปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ขัดแย้งกับการวิจัยของศักดิ์ศรี แก้วเอี่ยม (2543: บทคัดย่อ) และสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 48) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่เพศหญิงจะมีคะแนนการปฏิบัติเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศหญิงต้องปฏิบัติงานเหล่านี้เป็นประจำ หรือมีโอกาสกระทำมากกว่า จึงทำให้ปฏิบัติได้ดีกว่าเพศชาย

3. ผลการวิจัยพิเศษสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีอายุต่างกันก็ไม่ทำให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ทั้งนี้ น่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัย ความเคยชิน และความมั่งง่ายของแต่ละคน ถึงแม้ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะมีอายุต่างกัน แต่พฤติกรรมอาจคล้ายกัน ทำให้มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของสก็ร์รี่ แก้วเอี่ยม (2543: บทคัดย่อ) และสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 49) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการวิจัยพิเศษสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน แม้ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะมีระดับการศึกษาต่างกัน แต่การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยกลับไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทั้งจากสื่อมวลชนและคนรอบข้างไม่ได้ถูกปิดกั้น ทำให้คนรู้และเข้าใจ การปฏิบัติจึงไม่แตกต่างกัน ขัดแย้งกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 49) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการวิจัยของธงชัย แพทย์พิทยา (2541: บทคัดย่อ) พบว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ กล่าวคือ ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน โดยผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีคะแนนการปฏิบัติเฉลี่ยสูงกว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาแสดงถึงการได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่ดี จึงทำให้ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาสูงสามารถพิจารณาไตร่ตรองความถูกต้องดีกว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

5. ผลการวิจัยพิเศษสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะไม่ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงหรือต่ำก็ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการปฏิบัติ แต่น่าจะขึ้นอยู่กับนิสัยความเคยชิน ความมั่งง่าย ความกระตือรือร้น ความเร่งรีบในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จึงทำให้ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 50) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขัดแย้งกับการวิจัยของสก็ร์รี่ แก้วเอี่ยม (2543: บทคัดย่อ) ที่พบว่ารายได้ต่อเดือนมีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย

6. ผลการวิจัยพิเศษสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน การที่ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยน่าจะขึ้นอยู่กับนิสัยความเคยชิน และความมั่งง่าย

ของแต่ละคน ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำจึงมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 51) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ และผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหารต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจมากทำให้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทั้งจากสื่อมวลชน สำนักงานเขตฯ และคนรอบข้างมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจมากจึงมีการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยมากกว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจน้อย สอดคล้องกับการวิจัยของธงชัย แพทย์พิทยา (2541: บทคัดย่อ) ที่พบว่าระยะเวลาในการดำเนินกิจการมีความสัมพันธ์กับความรู้และการปฏิบัติ ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของนิตยา กฤตชนเวท (2540: 83) ที่พบว่าจำนวนปีที่ขายอาหารหรือระยะเวลาในการประกอบอาชีพค้าขายอาหารไม่มีผลทำให้การปฏิบัติต่างกัน และจากการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 50) พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีประสบการณ์ในการค้าขายต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยและไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐานมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะไม่ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะเคยหรือไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน ก็ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 52) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน และผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่ไม่เคยได้รับป้ายร้านอาหารมาตรฐาน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขัดแย้งกับการวิจัยของธงชัย แพทย์พิทยา (2541: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่ได้มาตรฐานมีการปฏิบัติได้ถูกต้องสูงกว่าผู้ประกอบการร้านอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน

9. ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีขนาดของร้านต่างกัน มีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะไม่ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะมีร้านอาหารขนาดใหญ่ ปานกลาง หรือเล็กก็ไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย อาจเป็นเพราะผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีพฤติกรรม ลักษณะนิสัยคล้ายกัน การปฏิบัติจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 53) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีร้านอาหารขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

10. ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารชนิดเดียวกับผู้จำหน่ายอาหารตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะยังร้านมีการจำหน่ายอาหารหลายประเภทก็ยิ่งทำให้มีขยะมาก ผู้ประกอบกิจการจึงต้องมีความพิถีพิถันต่อการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น ชัดแจ้งกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 53) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารหนึ่งชนิดและผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการวิจัยของนิศยา กฤตชนเวท (2540: บทคัดย่อ) พบว่าชนิดของอาหารที่จำหน่ายไม่มีผลทำให้การปฏิบัติแตกต่างกัน

11. ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระยะเวลาเปิดให้บริการในแต่ละวันแตกต่างกันมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะไม่ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะมีระยะเวลาเปิดให้บริการมากหรือน้อยก็ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการปฏิบัติ ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร/คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเหมือนกัน การปฏิบัติจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของธงชัย แพทย์พิทยา (2541: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระยะเวลาเปิดให้บริการต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ชัดแจ้งกับการวิจัยของสมกานต์ ทองเกลี้ยง (2546: 53) ที่พบว่าทั้งผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีระยะเวลาเปิดให้บริการน้อยและมากมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

12. ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารที่มีการคัดแยกและไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้งมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน เพราะไม่ว่าผู้ประกอบกิจการร้านอาหารจะมีการคัดแยกหรือไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้งก็ไม่ทำให้การปฏิบัติแตกต่างกัน ร้านอาหารในเขตประเวศส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.1) จะแยกประเภทขยะพวกเศษอาหารออกจากขยะอื่น ๆ แต่บางครั้งก็อาจปฏิบัติไม่ถูกต้อง เช่น อาจมีการทิ้งขยะเปียกรวมกับขยะแห้งในถังใบเดียวกัน อาจเนื่องมาจากความลืมหืม ความมั่งง่าย ความเร่งรีบในการประกอบอาชีพค้าขาย ชัดแจ้งกับการวิจัยของสุวิมล ภักดิ์พิบูลย์ (2535: 227) ที่พบว่าแม่บ้านเล็งเห็นประโยชน์ในการแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง เพื่อที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง รวมทั้งทำให้มีการเก็บและนำไปทำลายได้สะดวก จึงทำให้แม่บ้านมีพฤติกรรมในการกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง และการวิจัยของอุมมาดี ธนผลผดุงกุล (2538: 140) พบว่าการแยกประเภทขยะมูลฝอย ก่อให้เกิดความแตกต่างในระดับการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึง การแยกประเภทขยะมูลฝอย มีผลต่อการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอย

13. ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐานที่ว่า ความรู้ของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย เพราะผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมาก จะมีการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยมากตามไปด้วย สอดคล้องกับการวิจัยของมัทนา กิสสัย (2543: 119) ที่พบว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยสูงจะมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนดีกว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ภักดิ์พิบูลย์ (2535: 227) ที่พบว่าแม่บ้านที่มี

ความรู้เรื่องเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยต่างกัน มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขัดแย้งกับการวิจัยของร่วมศักดิ์ ยะใหม่วงศ์ (2543: 83) ที่พบว่าความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยมีผลน้อยมากต่อการจัดการขยะมูลฝอย และการศึกษาของพริ้มเพรา สาครชัยพิทักษ์ (2536: บทคัดย่อ) พบว่าความรู้ของคนงานในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ เหตุที่ผลของการวิจัยในเรื่องความรู้ออกมาขัดแย้งกันนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากความแตกต่างในเรื่องระดับความรู้และการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง บางคนน่าจะมีความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยอยู่พอสมควร แต่อาจไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ขาดการฝึกอบรม ทำให้ขาดความตระหนักในด้านการจัดการขยะมูลฝอย ต่างจากกลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนจากหน่วยงานที่ทำงานอยู่ รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ จึงมีความตระหนักว่า หากจัดการขยะมูลฝอยไม่ดีจะทำให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ที่กล่าวว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการฝึกหรือการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ทฤษฎี ข้อเท็จจริง กฎโครงสร้าง และวิธีแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติก็ได้

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ บ้าง เช่น คริวเรือน หมู่บ้าน และชุมชนต่าง ๆ ในเขตประเวศ เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตฯ ให้มากขึ้น จะได้นำเอาข้อมูลเหล่านี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในเขตประเวศต่อไป

2. ควรศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตประเวศ เพื่อที่ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล จะได้นำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการทำงานของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจร: คู่มือสำหรับผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร, 2544.
- กรรณิการ์ กันธะรักษา. 2527. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกคนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยกับพฤติกรรมปฏิบัติตนเพื่อดำรงไว้ซึ่งสุขภาพในหญิงมีครรภ์. อ้างถึงใน ชงชัย แพทย์พิทยา. ความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการตามมาตรการทางกฎหมายในการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2526.
- ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ชัชวาล เรื่องประพันธ์. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. 2528. นวสุโขทัย แนวความคิดในการแก้ปัญหาสังคมไทย. อ้างถึงใน อรวรรณ เย็นใจ. ความรู้และการปฏิบัติของประชาชนที่อาศัยบริเวณริมคลองกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน ศึกษาเฉพาะกรณีคลองโอง่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- ชงชัย พรรณสวัสดิ์. 2529. ขยะทำให้น้ำเน่าเสียอย่างไร. อ้างถึงใน อรวรรณ เย็นใจ. ความรู้และการปฏิบัติของประชาชนที่อาศัยบริเวณริมคลองกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน ศึกษาเฉพาะกรณีคลองโอง่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- ชงชัย แพทย์พิทยา. ความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการตามมาตรการทางกฎหมายในการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

- นิตยา กฤตชนเวท. ความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการค้าอาหารหาบเร่แผงลอยเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับอันตรายของสารเจือปนในอาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- นิมิต ประกอบผล. ความรู้และการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มือการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ไม่ปรากฏที่พิมพ์, 2540.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. ฉบับปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บีแอนด์บี ปับลิชชิง, 2537.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2520.
- ประมวล พูนสังข์. ความรู้ ทศนคติและการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายของประชาชนในเขตเมืองและชนบท: กรณีศึกษาจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- ปรีชา สุสันทัต. ความรู้ ความคิดเห็นและการปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการอาหารริมบาทวิถีในจุดผ่อนผันเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรการสุขาภิบาลอาหารและมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- ปรีดา แยมเจริญวงศ์. การจัดการขยะมูลฝอย. ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.
- ฝ่ายแผนที่ กองสำรวจและแผนที่ สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. แผนที่เขตประเวศ.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535.

- พริ้มเพรา ศาครชัยพิทักษ์. **ความรู้และพฤติกรรมการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของคณงาน เรื่องโรคเอดส์ต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลจุฬารณณ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกโรคติดเชื้อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.**
- พิชิต สกุดพราหมณ์. **การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์, 2535.**
- พัฒนา มูลพฤกษ์. **อนามัยสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอส.แอล.พรินติ้ง, 2539.**
- ไพศาล หวังพานิช. **การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.**
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. **เอกสารการสอนชุดวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม. หน่วยที่ 8 - 15. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2535.**
- มัทนา กิสสัย. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2543.**
- ร่วมศักดิ์ ยะใหม่วงศ์. **ความรู้และความตระหนักที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย จังหวัดน่าน. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.**
- สมกานต์ ทองเกลี้ยง. **ความรู้และการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบกิจการร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2546.**
- ศักดิ์ศรี แก้วเอี่ยม. **ความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.**
- สุนันท์ ศลโกสุม. 2525. **การวัดผลการศึกษา. อ้างถึงใน ศักดิ์ศรี แก้วเอี่ยม. ความรู้และการปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.**
- สุวิมล ภัคดีพิบูลย์. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการกำจัดขยะมูลฝอย. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.**
- สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. **ข้อมูลประชากรเขตประเวศ ปี พ.ศ.2547**

อดิศักดิ์ ทองไข่มุก, สุณี ปิยะพันธุ์พงศ์, นกวิศ บัวสรวง และอิมราน หะยีบาภา. **การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล**. นนทบุรี: บริษัทเอ็นไวร์คอนเซ็ป จำกัด, 2541.

อุมาดี ธนผลผดุงกุล. **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุด กรณีศึกษา: ผู้อาศัยอยู่ในอาคารชุด ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.

อรวรรณ เย็นใจ. **ความรู้และการปฏิบัติของประชาชนที่อาศัยบริเวณริมคลองกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน ศึกษาเฉพาะกรณีคลองโอง่าง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

Bloom, Benjamin S., Hasting J. Thomas and Maduas, George F. 1954. **Handbook Summative Evaluation of Student Learning**. อ้างถึงใน อรวรรณ เย็นใจ. **ความรู้และการปฏิบัติของประชาชนที่อาศัยบริเวณริมคลองกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือน ศึกษาเฉพาะกรณีคลองโอง่าง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

Brown, Frederick G. 1976. **Principles of Education and Psychological Testing**. อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. ฉบับปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บีแอนด์บี ปีบลิชซิง, 2537.

Good, Carter V. 1973. **Dictionary of Education**. อ้างถึงใน อรพินทร์ มาลากิจ. **ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของผู้เข้ารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพต่อบริการของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน สำนักประกันสังคม จังหวัดปทุมธานี**. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2542.

Cronbach, Lee J. 1964. **Essential of Psychological Testing**. อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. ฉบับปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บีแอนด์บี ปีบลิชซิง, 2537.

Neal, H.A. and Schubel. 1987. **Solid Waste Management and the Environment: The Mounting Garbage and Trash Crisis**. อ้างถึงใน มัญชรรัตน์ วิรัชวงศ์. **การประเมินโครงการคัดแยกมูลฝอยและการนำกลับมาใช้ใหม่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

- Webster, N. 1985. **New Webster's Dictionary of the English Language**. อ้างถึงใน ปรีชา สุสันทัด. ความรู้ ความคิดเห็นและการปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการอาหารริมบาทวิถีในจุดผ่อนผันเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรการสุขาภิบาลอาหารและมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุขบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- Yamane, Taro. 1973. **Statistics: an Introductory Analysis**. อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. ฉบับปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 7. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2540.

แบบสอบถามผู้ประกอบการร้านอาหารกับการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ใช้กับผู้ประกอบการหรือผู้ดูแลกิจการร้านอาหารที่อยู่ในพื้นที่เขตประเวศ

โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง โดยข้อมูลที่
ได้จะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะรวม ๆ สำหรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อร้าน.....

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 30 ปี

2. 30 - 39 ปี

3. 40 - 49 ปี

4. 50 - 59 ปี

5. 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษาตอนต้น

3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. / ปวท.

4. อนุปริญญา / ปวส.

5.ปริญญาตรี

6. สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้ต่อเดือน หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว

1. น้อยกว่า 5,000 บาท   2. 5,000 - 10,000 บาท   3. 10,001 - 15,000 บาท
 4. 15,001 - 20,000 บาท   5. มากกว่า 20,000 บาท

5. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอยหรือไม่

1. เคย ถ้าเคยท่านได้รับจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. ป้ายประชาสัมพันธ์   2. เอกสารเผยแพร่
 3. วิทยู   4. โทรทัศน์
 5. หนังสือพิมพ์   6. อินเทอร์เน็ต
 7. เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตฯ
2. ไม่เคย (ข้ามไปทำข้อ 7)

6. จากข้อ 5. ถ้าท่านตอบว่า “เคย” ท่านได้รับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ บ่อยครั้งเพียงใด

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ความถี่ (ครั้ง/เดือน)		
	1 - 2	3 - 4	มากกว่า 4
1. ป้ายประชาสัมพันธ์			
2. เอกสารเผยแพร่			
3. วิทยู			
4. โทรทัศน์			
5. หนังสือพิมพ์			
6. อินเทอร์เน็ต			
7. เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตฯ			

7. จำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจขายอาหาร

1. ต่ำกว่า 5 ปี   2. 5 - 10 ปี   3. 11 - 15 ปี
 4. 16 - 20 ปี   5. มากกว่า 20 ปี

8. ร้านอาหารของท่านเคยได้รับป้ายมาตรฐานของกรมอนามัยหรือไม่

1. เคย   2. ไม่เคย

9. ขนาดของร้านอาหาร

1. ขนาดเล็ก (1 คูหา)
2. ขนาดกลาง (2 คูหา)
3. ขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 3 คูหาขึ้นไป)

10. ประเภทของอาหารที่จำหน่าย

1. จำหน่ายอาหารชนิดเดียว (เช่น อาหารตามสั่งอย่างเดียว ก๋วยเตี๋ยวอย่างเดียว)
2. จำหน่ายอาหารตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป (เช่น ข้าวราดแกงกับก๋วยเตี๋ยว อาหารจานเดียว+อาหารตามสั่ง+ก๋วยเตี๋ยว)

11. ระยะเวลาในการประกอบการขายอาหารในแต่ละวัน

1. ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง
2. 4 - 8 ชั่วโมง
3. 9 - 12 ชั่วโมง
4. มากกว่า 12 ชั่วโมง

12. ปริมาณเศษอาหารในแต่ละวัน มีประมาณวันละ.....กิโลกรัม

13. ภาชนะสำหรับใส่เศษอาหารมีลักษณะอย่างไร.....

14. ร้านของท่านมีการคัดแยกประเภทของขยะหรือไม่

1. มี
2. ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 16)

15. จากข้อ 14. ถ้าท่านตอบว่า “มี” ท่านแยกเป็นอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. เศษอาหาร
2. พลาสติก
3. แก้ว
4. กระดาษ
5. เหล็ก / โลหะ
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

16. ท่านกำจัดขยะพวกเศษอาหารอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. หมักทำปุ๋ย
2. ขายให้คนอื่นนำไปเลี้ยงสัตว์
3. นำไปทิ้งถังขยะนอกร้าน
4. ทำขยะหอม (ปุ๋ยน้ำชีวภาพ)
5. ขุดหลุมฝังกลบ
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ถูก หรือ ผิด ตามความคิดเห็นของท่าน

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ถูก	ผิด
1. ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น		
2. ขยะเปียก ได้แก่ มูลฝอยที่มีความชื้นสูงและติดไฟได้ยาก เช่น เศษอาหาร เศษพืชผักผลไม้		
3. ขยะแห้ง ได้แก่ มูลฝอยที่มีความชื้นต่ำและติดไฟได้ เช่น เศษกระดาษ กิ่งไม้ และที่ติดไฟไม่ได้ เช่น เศษแก้ว เศษโลหะ กระจังโลหะ		
4. กองขยะเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรคต่าง ๆ เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู		
5. กลิ่นที่เกิดจากขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ซากสัตว์ ก่อให้เกิดความรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย		
6. ขยะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดินเสื่อม น้ำเน่าเสีย อากาศ เป็นพิษ		
7. การนำขยะพวกเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์จะต้องผ่านความร้อนก่อน เพื่อให้ความร้อนฆ่าเชื้อโรค และพยาธิที่อาจปนมากับเศษอาหาร		
8. ไม่จำเป็นต้องมีการคัดแยกประเภทของขยะก่อนที่จะนำมาหมักทำปุ๋ย		
9. เศษอาหารสามารถนำไปกำจัดด้วยการทำเป็นขยะหอม (ปุ๋ยน้ำชีวภาพ) ได้		
10. ขวดเครื่องปรุงรสต่าง ๆ ที่เหลือจากการใช้แล้ว สามารถเก็บรวบรวมไว้เพื่อนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า		
11. การนำขวดน้ำดื่มพลาสติกที่ใช้แล้วไปเผาไฟ จะไม่ทำให้เกิดอากาศเป็นพิษ		
12. ถุงพลาสติกใส่ของที่ใช้แล้วและไม่เปรอะเปื้อน สามารถเก็บรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ได้อีก		
13. การคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาผลิตใหม่หรือรีไซเคิล (Recycle) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ		
14. การคัดแยกขยะคิดเชื้อออกจากขยะทั่วไปเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เพราะจะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย		
15. การแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งถึงขยะ ช่วยลดปัญหาขยะในชุมชนได้		
16. การแพร่ระบาดของโรคอุจจาระร่วงมีสาเหตุมาจากการจัดการขยะมูลฝอยไม่ดี		
17. การลดการทิ้งสิ่งของให้เป็นขยะ เป็นหลักการจัดการขยะเบื้องต้น		
18. การทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำไม่ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย		
19. ผ้าปิดปากและถุงมือยาง ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า รองเท้าบูท เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการขยะมูลฝอย		
20. การเผาขยะในเตาความร้อนสูง เป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด		

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามการปฏิบัติของท่าน

ข้อความ	การปฏิบัติต่อการจัดการขยะมูลฝอย			
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
1. ท่านนำขยะพวกเศษอาหาร ไปเลี้ยงสัตว์หรือขายให้คนอื่นไปเลี้ยงสัตว์				
2. ท่านนำขยะพวกเศษอาหาร เศษผักและผลไม้ ไปทำปุ๋ยหมัก				
3. ท่านนำขยะพวกเศษอาหาร เศษผักและผลไม้ ไปฝังกลบ				
4. ขวดน้ำปลาหรือขวดเครื่องปรุงรสต่าง ๆ ที่เหลือจากการใช้แล้ว ท่านจะรวบรวมไว้ เพื่อนำไปขายให้กับชาเล้ง				
5. ท่านเก็บรวบรวมขวดพลาสติกบรรจุน้ำชนิดขวดขุ่น และขวดใส (ขวดเพ็ท) ไว้ เพื่อนำไปขายให้กับชาเล้ง				
6. ถุงพลาสติกที่ใส่ของแล้วและไม่เปรอะเปื้อน ท่านจะแยกเก็บไว้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่น				
7. ท่านแยกถังขยะที่ร้านเป็นถังขยะเปียก และถังขยะแห้ง				
8. ท่านใช้ภาชนะรองรับเศษอาหารที่มีสภาพดี ไม่ร่วนซิม และมีฝาปิด				
9. ท่านทิ้งขยะลงในถุงดำ แล้วมัดให้เรียบร้อยก่อนนำไปทิ้งลงถังขยะนอกร้าน				
10. ท่านเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ต้องส่งภาชนะบรรจุคืนแก่ผู้ผลิต เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำอัดลม				
11. ท่านดูแลรักษาความสะอาดบริเวณหน้าร้านและในร้านของท่าน				
12. ท่านเสียค่าธรรมเนียมในการเก็บขนขยะให้กับทางสำนักงานเขตฯ				
13. เมื่อมีปัญหาด้านขยะมูลฝอยท่านจะแจ้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตฯ				
14. ท่านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหaxyขยะมูลฝอยให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ				
15. ท่านเข้าร่วมโครงการรณรงค์รักษาความสะอาดในวันสำคัญต่าง ๆ				

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย

4.1 ท่านประสบปัญหาใด ๆ บ้างในการจัดการขยะมูลฝอย

.....
.....
.....
.....

4.2 ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใด ๆ บ้างต่อการจัดการขยะมูลฝอย

.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

รายชื่อสถานประกอบการร้านอาหารในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
(เฉพาะร้านจำหน่ายอาหาร จำแนกตามแขวง)

1. แขวงหนองบอน

(พื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
1	บริษัท ไทยยามาซากิ จำกัด (นายอิชิโร่ ไซโต้)	904 หมู่ 6 ซีคอนสแควร์ ห้อง 1056 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8632
2	โกมลพาร์ตเมนท์ (นางสุรีย์ โพธิ์งาม)	13/11 ถ.ศรีนครินทร์
3	ร้านบาสกิน ร็อบบิ้นส์ (บริษัท เซ็นทรัลไอศกรีม จำกัด)	904 หมู่ 6 ชั้น 4 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2635-7930-33
4	กาลนาน (บริษัท นันทตรี จำกัด)	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ชั้น 4 ถ.ศรีนครินทร์
5	ภัตตาคารไดโดมอน (บริษัท ไดโดมอน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)) โดย นายชิชิโร ฟูกูดะ	904 หมู่ 6 ห้องเลขที่ 2069 ชั้น 2 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2381-6876-9
6	ZAP D คริวอีสาน (นางณัชชา ชาวเวียง)	901 หมู่บ้านคันทรี่วิลล่า ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8052
7	บริษัท ไทยอิจิบัง จำกัด (นายนิพนธ์ เหลืองภัทรเมธี)	904 หมู่ 6 ห้อง 4015 ซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-9282
8	ครัวอุนามัย (นายสัมมา เจตจำรัส)	904 ชั้น 2 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2322-6790
9	ร้านส้มตำ (บริษัท ดี-1 จำกัด) โดย นายธนา ไชยประสิทธิ์	14/48 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2322-2807-10
10	ร้านบาสกิน ร็อบบิ้นส์ (บริษัท เซ็นทรัลไอศกรีม จำกัด)	904 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2635-7930
11	อ้านดี แอนด์ เพอร์ทเชิล (บริษัท ฟู้ด โนเวลตี้ส์ จำกัด)	904 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2635-7920
12	มิสซิส ฟิลด์ส (บจก. ไทย-ยู.เอส.ฟู้ดส์ อินเตอร์เนชันแนล) โดย นายธนาวัฒน์ จิระเสวีจินดา	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2691-4042-4
13	แฟมิลี่มาร์ท (บริษัท สยามแฟมิลี่ มาร์ท จำกัด) โดย นายวันชัย โชติวงศ์ชัย	2-2/1 ซ.จัดสรรสุนทร 9 โทร. 0-2642-3519

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
14	ร้านตะเกียง (นายกเชนทร์ พงษ์พาณิชย์)	67/10-11 ซ.สุภาพงษ์ 3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-0633
15	ป้าเทือง (นางประเทือง จันทรา)	52/23 หมู่ 5 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2747-1298
16	ร้านเจ (น.ส.จินตนา ท้อทอง)	99/5 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-2726-3613
17	ครัวไทย (บริษัท เคที เรสทัวรองท์ จำกัด)	904 หมู่ 6 ห้อง 4012
18	คอฟฟี่ เวิลด์ (บริษัท คอฟฟี่เวิลด์คอร์ปอเรชั่น จำกัด)	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8888
19	ลองดูคาเฟ่ (นายโกสินทร์ เต็มพลาธินนท์)	18/40-41 หมู่ 2 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2746-6315
20	บริษัท ย้ำแซ่บอาหารไทย จำกัด	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-1632-7788
21	เดลิฟรอนซ์ (บริษัท ดีเอฟเอฟ (ไทยแลนด์) จำกัด)	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2231-6193-6

(พื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
1	ร้านก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นฮ่องเต้ (นายประเสริฐ มหกาญจน์)	13/25 หมู่1 ซ.สุภาพงษ์ 1/3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-1612-0020
2	ร้านสเวนเซนส์ (สาขาซีคอนฯ) (บริษัท สเวนเซนส์ (ไทย) จำกัด)	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์
3	ร้านข้าวต้มสมพงษ์ (นายไชยนาท สิงห์อาจ)	98/1-2 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2747-3364
4	สวนอาหารบัว (บริษัท ธวัชธนา จำกัด)	999/9 หมู่ 6 ซ.หมู่บ้านเสรีวิลล่า ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2322-2810
5	บริษัท เอส.แอนด์.พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) โดย ร้อยโทวรากร ไรวา	2 ซ.สวนหลวง ร.9 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2381-3412-29
6	ร้านเอ็ม เค เรสโตรองต์ (บริษัท เอ็ม เค เรสโตรองต์ จำกัด) โดย นายฤทธิ วีระโกเมน และนายสมชาย หาญจิตต์เกษม	12/90 หมู่ 6 อาคารเสรีเซ็นเตอร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2746-6433

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
7	ร้าน โออิชิภัตตาคาร บุฟเฟ่ต์ญี่ปุ่น บริษัท โออิชิ เรสเทอรัรอง จำกัด โดย นายตัน ภาสกรนที และ น.ส.สุนิสา สุขพันธ์ถาวร	904 หมู่ 6 ห้อง 4071 ชั้น 4 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8946-60
8	ร้านสกายลาร์ค (บริษัท ไทยสกายลาร์ค จำกัด) โดย นายนิวัฒน์ พุกขังวงษ์วาน	199/9 ซ.เทพสง่า ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2743-4137
9	สวนอาหารบึงวาปี (นายทรงศักดิ์ อดิคุณานวงศ์)	28 ถ.ศรีนครินทร์
10	อุดมสุขหัตถเวช (นางเน่งน้อย อินธุเดช)	18/69 หมู่ 2 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2748-8096-8
11	ร้าน Fun (บริษัท ยูโรมิลล์โฮเต็ล จำกัด)	14/49 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2366-0606
12	ร้านสีฟ้า (บริษัท ห้องอาหารสีฟ้าทองหล่อ จำกัด) โดย นางอรุณศรี รัชไชยบุญ และ นายจิตติ รัชไชยบุญ	904 ถ.ศรีนครินทร์ ห้องบี 0028-29 โทร. 0-2721-8633-6
13	ร้านสมบูรณ์โภชนา (นางอารีย์ นาคชัยชนะ)	32/25 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2741-4927
14	ร้านโพธิ์พัฒนา (นางหนูแดง พรวิไลสง)	40/80-81 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2399-1371-2
15	ร้าน Puang Malai Lobby Lounge (บริษัท ยูโรมิลล์โฮเต็ล จำกัด) โดย นายณรงค์ ชาญชัยศักดิ์	14/49 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2366-0606
16	ร้านสมพงษ์ (หมูกะทะ) (น.ส.รินดา ธิติอมรพงศ์)	242/3 หมู่ 5 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-2747-2136
17	ร้านป่าไธสง (น.ส.มะลิ ตรีเมฆ)	52/13 หมู่ 5 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-2747-1738
18	บริษัท ไทย ดีเอ็มอาร์ รีเทล จำกัด	12/90 หมู่ 6 อาคาร เสรีเซ็นเตอร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2746-0123
19	ร้านโคบูเนะ (บริษัท โคบูเนะ จำกัด) โดย นายกังวาน พุทธิถาวร	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ชั้น 2 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8721
20	ร้านเรือนไม้ สายน้ำ (บริษัท เรือนไม้ สายน้ำ จำกัด)	13/104 ซ.สุภาพงษ์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-3361-3

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
21	ร้านบ้านสวนปาล์ม (นางวัชรีย์ เตียนโพธิทอง)	903 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8137-9
22	ร้านซีสเล่อร์ (สาขาซีคอนสแควร์) (บริษัท ซีสเล่อร์ไทย จำกัด)	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2381-6123-32
23	ร้านหลังห้าง (นายประทีป ไวก้านวม)	37/204 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์
24	ครัวคุณแต้ว (นางอรุณี เนาวรัตน์)	62/1 หมู่ 5 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2747-3068
25	ดี.ดี.สนุกเกอร์ (นายสุลิมป์ โชติรสเสรณี)	49/9 ถ.ศรีนครินทร์
26	ร้านเปิดอย่างอุบลศรี (นายแก้ว โทกุล)	32/7 ซ.อุดมสุข ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2748-8067-8
27	ร้านส้มตำ (บริษัท ดี-1 จำกัด) โดย นายธนา ไชยประสิทธิ์	11/12 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2393-6884
28	ร้านบรันสวิก ซีคอนสแควร์โบ๊วด์ ซีคอน สแควร์ (บริษัท บี เอส ซี เอ็นเตอร์เทน เมนท์ จำกัด)	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8310-4
29	ร้านฮาลอง ฮากั๊วเน่ (บริษัท สยามบาร์-บี- คิว (ซีคอนสแควร์) จำกัด)	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8726-8
30	ร้านเคเอฟซี (บริษัท ยัมเรสเทอรองด์ส์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด)	12/90 ชั้น 1 อาคารเสรีเซ็นเตอร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2746-0428-9
31	ร้านเคเอฟซี (บริษัท ยัมเรสเทอรองด์ส์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด)	904 ชั้น 1 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8680-2
32	ร้านเคเอฟซี (บริษัท ยัมเรสเทอรองด์ส์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด)	904 ชั้น 4 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2666-0466 ต่อ 8306
33	ภัตตาคารสกายลาร์ค (บริษัท ไทยสกาย ลาร์ค จำกัด) โดย นิวัฒน์ พุกภัยวังศ์วาน	904 เลขที่ 4068-69 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-9980
34	ร้านครัวทิพย์ (จิราภรณ์ เนื่องพลี)	1 ซ.พรีเมียร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2746-0123
35	ร้านแมคโดนัลด์ (MC Donala's) สาขา 24 บริษัท แมคไทย จำกัด (โดย เดช บุลสุข)	904 ซีคอนสแควร์ ห้อง 1090 ชั้น 1 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8677-8
36	นางจิรา เรืองวิมลเวทย์	66/66-1 ซ.สุภาพงษ์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-1778
37	ร้านเดอะพิซซ๋า คอมปะนี (บริษัท เดอะ ไมเนอร์ฟู้ด กรุ๊ป จำกัด (มหาชน))	904 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2381-6123
38	บุญชูพาณิชย์ (นายบุญชู ปานลักษณ์)	31-2-3 ซ.อุดมสุข ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2726-3310

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
39	Japanese Restaurant (บริษัท ยูโรมิลล์ โฮเต็ล จำกัด)	14/49 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2366-0606
40	Romma Café Restaurant (บริษัท ยูโรมิลล์ โฮเต็ล จำกัด)	14/49 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2366-0606
41	Chinese Restaurant (บริษัท ยูโรมิลล์ โฮเต็ล จำกัด)	14/49 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2366-0606
42	Ninnaree Poolside (บริษัท ยูโรมิลล์ โฮเต็ล จำกัด)	14/49 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2366-0606
43	ร้านเอ็ม เค สุกี้ (บริษัท เอ็มเคเรสโตรองด์ จำกัด)	904 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2746-6433
44	ร้านสแควร์วัน (บริษัท รอยัล ปริ้นเซส จำกัด (มหาชน))	905 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8400
45	ห้องอาหารลือบปี เลาจน์ (บริษัท รอยัล ปริ้นเซส จำกัด (มหาชน))	905 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8400
46	ไชนีส เรสเคอร์รอง (บริษัท รอยัล ปริ้นเซส จำกัด (มหาชน))	905 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8400
47	ร้านมิยูกิ (บริษัท รอยัล ปริ้นเซส จำกัด (มหาชน))	905 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8400
48	ร้านบาร์บีคิว พลาซ่า และจุ่มแฮมฮัท (บริษัท เดอะบาร์บีคิว พลาซ่า จำกัด)	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-9368
49	สโมสรธนาคารกรุงเทพ (นายชลิต จันทร์ทองอิน)	299 ซ.ปราโมทย์ ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2398-3983
50	เบลล์ เพพเพอร์ (นางสุปาจริย์ สุวรรณสุขธิ)	12/32 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2398-8361
51	โกมลสติกเกอร์ฮอลล์ (นายโกมล ประสิทธิ์นิวกุล)	13/85 ซ.สุภาพงษ์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2393-9067
52	บ้านบุบผา (นางบุบผา ทิพย์)	39 หมู่ 9 ถ.สุขุมวิท 103
53	คาเฟ่ชิโน (บริษัท นครินทร์ ฟู้ด แอนด์ คริงค์ จำกัด)	904 หมู่ 6 ซ.อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์
54	บริษัท กัดดาการเซโต้ จำกัด	12/90 ซ.อาคารเดอะเสรีเซ็นเตอร์ ชั้น G ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2746-0102

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
55	บริษัท ซีพีเอ็มสแควร์ จำกัด (นายพรชัย รัศมีธรรมชาติ)	904 หมู่ 6 ซ.อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8667
56	ร้านสเวนเซนส์ (สาขาเสรีเซ็นเตอร์) บริษัท สเวนเซนส์ (ไทย) จำกัด	12/90 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์
57	ร้านเดอะพิซซา คอมปะนี (สาขาเสรี เซ็นเตอร์) บริษัท เดอะไมเนอร์ฟู้ด กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	12/90 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์
58	ศูนย์อาหารซีคอนสแควร์, บริษัท ซีคอน ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) โดย นายตะตยะ ซอ โสติดิกุล	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8888
59	ไทยฟู้ดมาร์เก็ต (บริษัท ซีคอนดีเวลลอป เม้นท์ จำกัด (มหาชน)) โดย นายตะตยะ ซอ โสติดิกุล	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8888
60	ร้านแคนตันสุกี้ บะหมี่ (บริษัท แคนตัน สุกี้ก็ บะหมี่ จำกัด)	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8729-30
61	ร้านเกี้ยว เหลียว หนิง (บริษัท ซิงเจิง อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด)	14/36-37 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-4261
62	ภัตตาคารเขียนหมิน จำกัด (นายเชี่ย หมิง ซาง)	7/52-54 หมู่ 1 ซ.อาคม ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-3964-6
63	ร้านกาหลง (ร้อยตำรวจโทอำนาจ กาหลง)	1/222 หมู่ 5 ถ.สุขุมวิท 103
64	ทริปเปิ้ลไบน์คลับแอนด์คาราโอเกะ	9/999 ซ.สุภาพงษ์ 3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-1036
65	กรีนปาร์คคอฟฟี่ช็อป (บริษัท ยุทธพร ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด)	9/999 ซ.สุภาพงษ์ 3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-1036
66	โรบินสัน (บริษัท ซีอาร์ซีเอโฮลด์ จำกัด สาขาศรีนครินทร์)	904/1 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-9082
67	ร้อยล้านปลาซ่า (นางพิมพ์ชนก พรหมมา)	50/6 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2746-6416
68	ครัวโกมล (นายหิรัญ ประชุมโชติ)	13/91 ซ.สุภาพงษ์ 3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-1311-3236
69	ร้านชบา (บริษัท ไลน์นิ่งสมาร์ท จำกัด)	29/1 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-2143
70	ร้านโออิชิ ราเมน (สาขาซีคอนสแควร์) บริษัท โออิชิ ราเมน จำกัด	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-9660-2

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
71	ร้านบาร์บีคิวพลาซ่า, จุ่มแซบฮัท (บริษัท เดอะบาร์บีคิวพลาซ่า จำกัด) โดย นายชวงส์ ชูพจน์เจริญ และ นางสุกัญญา พรหมพันธุ์	904 หมู่ 6 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2660-3131
732	ร้าน ๕ กุ้งทอง (นายวิฑูร วินัยธรรมกุล)	20/16 หมู่ 10 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-2726-7031
73	เทศโก้โลตัสซูเปอร์เซ็นเตอร์ (บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด) โดย น.ส.จิตศิริ วีระโชคโยธิน	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2722-9670
74	ห้องอาหารเรา (นายอนงค์ หอมนาน)	75/25-26 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-9892-3200
75	ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น (นายจิระ กลิ่นผล)	25/123 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-2393-6201
76	บริษัท พัฒน์กล จำกัด (มหาชน)	20/14-15 ซ.อุดมสุข ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2328-1036-9
77	ร้านด็กกี้ สุกี้ (บริษัท ด็กกี้ สุกี้ จำกัด)	19/22 ถ.ศรีนครินทร์
78	ร้านคอฟฟี่เวิลด์ (บริษัท คอฟฟี่ เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด)	904 หมู่ 6 ชั้น 2 อาคารซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2634-3136-40
79	ร้านเซสเตอร์กริลล์ (มูลวิวัลค์ ซีคอน สแควร์) บริษัท เซสเตอร์ฟู้ด จำกัด	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2661-0371-4
80	ร้านอาหารบัวบาน (สาขาซีคอนสแควร์) บริษัท ซี.พี.ผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด โดย นายสุนทร อุปชาภัย	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-9490
81	ร้านเซสเตอร์กริลล์ (บริษัท เซสเตอร์ฟู้ด จำกัด)	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2661-0371 ต่อ 123
82	ก๊วยเตี้ยวตู้ดี (บริษัท ไทยชนทัต จำกัด) โดย นายวิวัฒน์ ศิริรักษากุล	904 หมู่ 6 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2721-8807
83	ร้านปุเซ (Pousse) (น.ส.จันทรารัตน์ อึ้งจะนิล)	199/1-2 ซ.สุภาพงษ์ 3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-1668-3448
84	สวนอาหารสวนหลวง (นายบุญฤทธิ์ ภัทรวงค์)	31/357 หมู่ 14 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2229-4631-3
85	ลีแฉ็กเพลส (นายจันทร์ เขียวรัมย์)	9/999 หมู่ 1 ซ.สุภาพงษ์ 3 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-1436

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
86	สุขสำราญคาราโอเกะ (บริษัท สุขสำราญ คาราโอเกะ จำกัด)	55/166-167 หมู่ 5 ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2747-1726
87	จูปีเตอร์คลับแอนด์คาราโอเกะ (หิรัญย์ ขำหิรัญ)	99/38-40 ถ.ศรีนครินทร์
88	แอฟอะซีท (นายรัชชชัย ทองสัมฤทธิ์)	70/22 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2764-0026
89	Memory (นายมงคล ไชยศิริ)	199/3 ถ.ศรีนครินทร์
90	ร้านเจริญโต้รุ่ง (น.ศ.กมลทิพย์ โชคชัยวัฒน์)	13/94 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-1396
91	ร้านเดอติส (นายวุฒิพงษ์ ศรีคำ)	14/31-2 ถ.ศรีนครินทร์ โทร. 0-2748-0214-6

2. แหวงประเวศ

(พื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
1	ลาบเป็ดภูเวียง (นายบัญชา ขมประเสริฐ)	6/2 ซ.อ่อนนุช 77 ถ.อ่อนนุช
2	นายรัช คงสุขชีพ	209/378 ถ.พัฒนาการ
3	นายไกรสร วรศิริ	129/28 หมู่ 8 ถ.อ่อนนุช โทร. 0-2328-7513
4	ลัคกี้คาราโอเกะ (นางฐิติภรณ์ ตรีหัตถ์)	129/264-265 หมู่ 8 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-1335-5629
5	ร้านวิญญู (นายวิรัช ปานนนท์)	212/14 ซ.ตลาดพัฒนาการ ถ.พัฒนาการ
6	นางสุวดี ญาณพิมาน	305/1 หมู่ 6 ซ.พัฒนาการ 59 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2321-4306
7	นางศิริวรรณ ว่องสาทรกิจ	212/4142 ซ.พัฒนาการ 68 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2328-1985
8	นางวรรณ วิริยะมงคลสุข	207/14 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2322-7268
9	นายสุมน อุตสาหะวัฒนาสุข	207/83 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2321-2404
10	นายทองสุข พึ่งอัน	106 ซ.อ่อนนุช 77 ถ.อ่อนนุช โทร. 0-2322-9840
11	วรรณสิทธิ์ (นางทศวรรณ โพธิ์บุตร)	70/107 หมู่บ้านเสรี ถ.อ่อนนุช โทร. 0-1874-4327
12	ร้านคิงส์ คาราโอเกะ (นางวิสุทธิญา คำวรรณ)	8/6 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-1490-1170
13	บริษัท ริโก้ (ประเทศไทย) จำกัด	106 หมู่ 5 ซ.อ่อนนุช ถ.สุขุมวิท 77 โทร. 0-2322-9840

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
14	ตะวันอาหารเวียดนาม (นายจักรกฤษณ์ ฟุ้งตัว)	207/65 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ 61 โทร. 0-2321-2793
15	ครัวนายบึ้ง (นายไพโรจน์ โชติวิเศษ)	309/34-35 ถ.พัฒนาการ 55 โทร. 0-2722 -3382
16	รุ่งทิวา (นางรุ่งทิวา อภินันทนากุล)	212/130 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2722-0607
17	พิชซ่าฮัท, บริษัท ยัม เรสเทอรองค์ส อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด (โดย นายปณิธาน เศรษฐบุตร)	69/129 หมู่ 11 ถ.พัฒนาการ โทร. 02733-0040
18	จิตรโกษา (นายไพศาล สุขนธสุขกุล)	307/8 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ

(พื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
1	ครัวเสวี (นางยุพา นราวสินชัย)	199/32-33 ถ.อ่อนนุช โทร. 0-2322-4013
2	ข้าวต้มสมพงษ์ (นางพรวิไล แซ่จิ่ง)	119/30 หมู่ 8 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9 โทร. 0-2726-0462
3	บริษัท จิรธรรม จำกัด (นายสุชาติ และนางประภา อานุกาธรรมชาติ)	203/150 ซ.พัฒนาการ 65 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2722-1236, 0-1256-2351
4	บริษัท เอชาลอน จำกัด (น.ส.ศรินทร์ แซ่ตั้ง)	199/11 หมู่ 8 ซ.สุขาภิบาล 2 ถ.สุขุมวิท 77 โทร. 0-2329-1035-40
5	บริษัท สยามไดกินเซลส์ จำกัด	49/9-10 หมู่ 5 ซ.อ่อนนุช 55/1 ถ.อ่อนนุช โทร. 0-2721-7670
6	จิรธรรม (พานอรามา) (นายสุชาติ และนางประภา อานุกาธรรมชาติ)	203/150 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2722-1235
7	จิรธรรม (พีเพิลการ์ดैन) (นายสุชาติ และนางประภา อานุกาธรรมชาติ)	203/150 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ
8	บริษัท แอ็คเมนเฟอร์นิกอน จำกัด (นายวิวัฒน์ รุ่งวัฒนภักดี)	135 ซ.แสนสุข 1 ถ.สุขาภิบาล 2
9	ห้องอาหารมรกต (นางพรศิริ ตรียเจริญ)	212/89-90 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2322-6280
10	สมพงษ์หมู่กะทะ (น.ส.ศิวพร บุญพา)	5/12 หมู่ 1 ถ.อ่อนนุช โทร. 0-2727-5552
11	ครัวหมอนทอง (นายอนันต์ชัย ลีลาสุวณิชัย)	18 หมู่ 6 ถ.สุขุมวิท 77

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
12	ไฮ-คลาส สตูว์เกอร์ (น.ส.เพชรลดา พูลวรลักษณ์)	212/4 หมู่ 6 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2653-7016-27
13	ร้านอาหารบัวแดง (นางนันทรัตน์ สันตสมบัติ)	202/46 ถ.พัฒนาการ โทร. 0-2320-4905, 0-2321-2774
14	น.ส.จิตติกานต์ สงวนนาม	103/2 หมู่ 3 ถ.อ่อนนุช 67 โทร.0-2328-7971
15	สกุลแก้ว (นายณเรศ มะแก้ว)	100/13 ซ.อ่อนนุช ถ.สุขุมวิท 77 โทร.0-2320-4181
16	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สบายใจไถ่อย่าง (โดย นายจรัญ เครือแก้ว)	128/1 หมู่ 1 ถ.อ่อนนุช โทร. 0-2726-1200, 0-1733-4788
17	เทสโก้โลตัส เอ็กซ์เพรส สาขาหมู่บ้านเสรี บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด	1/54-57 ซ.หมู่บ้านเสรี อ่อนนุช โทร. 0-2722-9640

3. แวงดอกไม้

(พื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
1	ร้านสมาย (นายจตุรงค์ บุตรศิริ)	60/9 หมู่ 8 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ร.9
2	เย็นตาโฟ (นางภาวนา พรปรัชญากุล)	91 ถ.รามคำแหง 2 โทร. 0-1338-8212

(พื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
1	ร้านอาหารไถ่อย่างโคราช (นายไชยา จิตไธสง)	8/34-35 ซ.จัดสรรทหารเรือ ถ.สุขุมวิท 103 โทร. 0-2726-3595
2	สวนอาหารบึงใหญ่ (น.ส.สุพรรณิการ์ รุณเกตุ)	25/1 หมู่ 7 ถ.วงแหวนตะวันออก โทร. 0-2316-1489
3	สุกัญญาชีฟู๊ด (นายสุธรรม สุวรรณภาศรี)	6/575-7 หมู่ 8 ถ.บางนา-ตราด
4	แบล็คแคนยอน (บริษัทแบล็คแคนยอน ประเทศไทย) จำกัด	218 หมู่ 8 ถ.รามคำแหง 2 โทร. 0-2541-4501-3 ต่อ 2606
5	เคเอฟซี (บริษัท ไทรคอนเรสเทอรองด์ส์ ประเทศไทย) จำกัด	218 หมู่ 8 ถ.รามคำแหง 2 โทร. 0-2653-2900
6	ฮอทพ็อต (บริษัท นครหลวงฟู๊ดส์ จำกัด)	218 หมู่ 8 ถ.รามคำแหง 2 โทร. 0-2728-4969

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้งสถานประกอบการ
7	เซสเตอร์กริลส์ (สาขานัมเบอร์วัน) บริษัท เซสเตอร์ฟู้ด จำกัด	218 หมู่ 8 ถ.รามคำแหง 2 โทร. 0-2641-1333 ต่อ 541
8	เคเอฟซี (บริษัท ยัมเรสเทอรองตส์ อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด	218 หมู่ 8 ถ.รามคำแหง 2 โทร. 0-2653-2900

ภาคผนวก ค